

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา

กองทุนหมู่บ้านลำทองหลวง ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง

จังหวัดนครราชสีมา

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

บทคัดย่อ

กนกออน สุคติ : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กรณีศึกษา บ้านลำทองกลาง ต. ปากช่อง อ. ปากช่อง จ. นครราชสีมา

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุวดี มานะเกษม

และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หัสไชย บุญสูง , 129 หน้า

ISBN

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการก็เพื่อต้องการศึกษากระบวนการจัดการบริหารกองทุนหมู่บ้านว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด เพื่อเก็บข้อมูลบริบทชุมชน และเพื่อเป็นการส่งเสริมนโยบายกองทุนหมู่บ้านให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์แก่ชาวบ้าน ส่วนขอบเขตของการวิจัยนั้นก็คือ กองทุนหมู่บ้านลำทองกลาง หมู่ที่ 7 ต. ปากช่อง อ. ปากช่อง จ. นครราชสีมา

การประเมินโครงการเป็นวิธีการประเมินแบบ CIPP MODEL เป็นการประเมินสถานะแวดล้อม การประเมินปัจจัยเบื้องต้น การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการกล่าวถึงกระบวนการประเมินโครงการก่อนที่จะทำการดำเนินงานและประเภทของการตัดสินใจในการที่จะดำเนินการโครงการต่าง ๆ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ การสังเกต การสัมภาษณ์จากบุคคลต่างๆ ในหมู่บ้าน การสำรวจ การจัดเวทีประชาคม เพื่อเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาได้จากจำนวนสมาชิกผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้าน กลุ่มอาชีพแต่ละอาชีพในหมู่บ้าน จำนวนที่ทำการศึกษาคือร้อยละ 50 หรือแล้วแต่กรณีของผู้ทำการศึกษาต้องการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นการประเมินสถานะการกองทุนหมู่บ้าน

ผลการประเมินโครงการ ได้ทราบถึงการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของคณะกรรมการกองทุน ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากกองทุนหมู่บ้านไม่ว่าจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับสมาชิก ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

ปีการศึกษา 2545

ลายมือชื่อนักศึกษา กนกออน สุคติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา หัสไชย บุญสูง

ลายมือชื่ออาจารย์ร่วมปรึกษา.....

หน้าอนุมัติ

อาจารย์ที่ปรึกษา และกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาการจัดการและการประเมินโครงการของสำนักวิชาเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
 ฟู๊ด ฆานนทกขม
 (ผศ. ดร. ฟู๊ด ฆานนทกขม)

กรรมการสอบ

.....
 ฟู๊ด ฆานนทกขม
 (ผศ. ดร. ฟู๊ด ฆานนทกขม)

.....
 ฟู๊ด ฆานนทกขม
 (ผศ. ดร. ฟู๊ด ฆานนทกขม)

อนุมัติให้สารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการจัดการและการประเมินโครงการ

.....
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

(.....)

คณบดีสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

วันที่..... เดือน..... - 8 ต.ค. 2545 พ.ศ.....

กิตติกรรมประกาศ

๓

สารนิพนธ์นี้สำเร็จล่วงด้วยดี ผู้จัดทำสารนิพนธ์ขอกราบขอบพระคุณบุคคลและกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำช่วยเหลืออย่างดียิ่งทั้งในด้านวิชาการและด้านการดำเนินงานศึกษาสารนิพนธ์ อาทิเช่น

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หัสไชย บุญรุ่ง อาจารย์ที่ปรึกษาบัณฑิตกองทุนฯ ค. ปากช่อง
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยวดี มานะเกษม อาจารย์ที่ปรึกษาบัณฑิตกองทุนฯ ค. ปากช่อง
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ขวัญกมล กลิ่นศรีสุข อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีการจัดการ
4. คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ทุกท่านที่ให้ความรู้และคำแนะนำทางวิชาการ
5. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง นายคะเชนทร์ ไชยสุนัน และเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ด้านสถานที่ในการจัดประชุมระดับตำบลและการประชุมของบัณฑิต ค. ปากช่อง และความอนุเคราะห์ด้านข้อมูลต่างๆ
6. นายอำเภอ กำเนิด ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ฯ บ้านลำทองกลาง สมาชิกกองทุนฯ และประชาชนทั่วไปของหมู่บ้านลำทองกลางที่ให้ข้อมูลในการศึกษาสารนิพนธ์ครั้งนี้
7. ขอขอบคุณบัณฑิตกองทุนตำบลปากช่องทุกท่านที่ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำและปรึกษาต่าง ๆ

ท้ายสุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดาที่ให้การเลี้ยงดู อบรม และส่งเสริมการศึกษาเป็นอย่างดีมาตลอด จนทำให้ผู้จัดทำสารนิพนธ์ประสบผลสำเร็จในครั้งนี้ได้

กนกออน สุคโต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ถ
หน้าอำนวยการ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. หลักการและเหตุผล	1
2. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ	2
3. กรอบแนวคิดทฤษฎี	2-4
4. วิธีดำเนินการ	4-5
5. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	6
1. นโยบายหลักการและวัตถุประสงค์ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง แห่งชาติ	6-7
2. ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและระบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือก คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	7-13
3. หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง	13-14
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ	15
1. วิธีการประเมินโครงการ	15-18
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	18-20

สารบัญต่อ

	หน้า
3. ตัวแปรและตัวชี้วัดในการประเมินโครงการ	20-23
4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	23-24
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล	24-25
6. การวิเคราะห์ข้อมูล	26
บทที่ 4 ผลการติดตามการประเมินโครงการ	27
1. ผลการประเมินบริบทชุมชน	27-35
2. ผลการประเมินโครงการ โดยภาพรวม	35-39
3. ผลการประเมินเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้ใช้	39
4. ผลอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	39-40
5. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ	40-42
บทที่ 5 สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	43
1. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ	43
2. วิธีการดำเนินการ	44
3. ผลการดำเนินการ	44-45
4. การอภิปรายผล	45-47
5. ข้อเสนอแนะ	47-48
บรรณานุกรม	49
ภาคผนวก ก	
ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	50-66
ภาคผนวก ข	
ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	67-74
ภาคผนวก ค	
บร1-บร12	75-129

สารบัญแผนภูมิ-ตาราง

	หน้า
- แผนภูมิ ความคิดพื้นฐานการประเมินของสตีเฟลปีม	2
- แผนภูมิความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการประเมินและ การตัดสินใจของสตีเฟลปีม	4
- ตารางจำนวนร้อยละของประชากรจำแนกตามลักษณะของประชากร	32
- ตารางจำนวนแหล่งน้ำและการใช้น้ำจำแนกตามแหล่งน้ำ	33
- ตารางจำนวนนักเรียนในโรงเรียนจำแนกตามระดับชั้นและจำนวนคน	34

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

การเกิดของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้น เป็นนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการจะช่วยแก้ปัญหาความยากจนของคนในประเทศ ซึ่งประชากรในประเทศส่วนใหญ่นั้น มีอาชีพทำการเกษตร รัฐบาลจึงได้จัดนโยบายเร่งด่วนเพื่อเป็นการช่วยแก้ปัญหาให้กับประชาชน โดยจำนวนหมู่บ้านและชุมชนเมืองทั่วประเทศที่มีการจัดตั้งกองทุน มีจำนวน 74,881 กองทุน ซึ่งก็เป็นจำนวนเงิน 74,881,000 ล้านบาท ซึ่งทางรัฐบาลได้นำมาจัดสรรให้กับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกองทุนละ 1 ล้านบาท การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองรัฐบาลมีเจตนาในการสร้างจิตสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น โดยชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคต ด้านการจัดการหมู่บ้านและชุมชนให้มีคุณค่าทางภูมิปัญญาของตนเอง มีการเกื้อกูลผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชุมชน หน่วยงานราชการ เอกชน และประชาสังคม เป็นการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน เป็นแหล่งเงินหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับกองทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ และลดรายจ่าย โดยทางรัฐบาลมุ่งหวังว่าเงินกองทุน 1 ล้านบาท จะได้เข้าไปช่วยให้ประชาชนของประเทศมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และเพื่อเป็นการพัฒนาและกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศให้มีความมั่นคงและเข้มแข็ง

เมื่อมีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้สำเร็จ ซึ่งหมู่บ้านลำทองกลาง หมู่ที่ 7 ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา กองทุนหมู่บ้านลำทองกลางได้รับการอนุมัติและจัดสรรเงินโอนเข้ากองทุน เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 และได้มีการจัดสรรให้สมาชิกผู้ใหญ่เงินไม่เกิน 20,000 บาท ต่อคน และเมื่อจัดตั้งกองทุนสำเร็จทางรัฐบาลจึงได้สนับสนุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีประสิทธิภาพ โดยการส่งบัณฑิตเข้ามาศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ในการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และเพื่อติดตามผลการดำเนินงานของกองทุนซึ่งการส่งตัวบัณฑิตเข้ามาดูแลกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นข้อมูลของหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การบริหารงานของคณะกรรมการนั้นเป็นไปอย่างโปร่งใส มีความเป็นธรรม และมีความเสมอภาคกัน ไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก และจะทำให้การทำงานต่าง ๆ นั้นเป็นไปตามระบบและตามระเบียบข้อบังคับที่ทางรัฐบาลได้กำหนดขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

1. ต้องการศึกษาระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านลำทองหลวงว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด
2. เพื่อเก็บข้อมูลบริบทชุมชนและประเมินสถานการณ์กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
3. เพื่อเป็นการส่งเสริมนโยบายกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาทให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น

3. กรอบแนวคิดทฤษฎี

แนวคิดและรูปแบบการประเมิน ซิปของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) สตัฟเฟิลบีม กล่าวว่า “การประเมิน เป็นกระบวนการของการระบุ หรือกำหนดข้อมูลที่ต้องการรวมทั้งการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้เกิดสารสนเทศ ที่มีประโยชน์เพื่อนำเสนอสำหรับใช้เป็นทางเลือกในการตัดสินใจ” โดยมีแนวคิดพื้นฐาน คือ

แผนภูมิ 1.1 ความคิดพื้นฐานการประเมินของสตัฟเฟิลบีม

สตัฟเฟิลบีม ได้จำแนกขั้นตอนของการประเมิน เป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดหรือระบุข้อมูลที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์และจัดการสารสนเทศ เพื่อนำเสนอผู้บริหาร

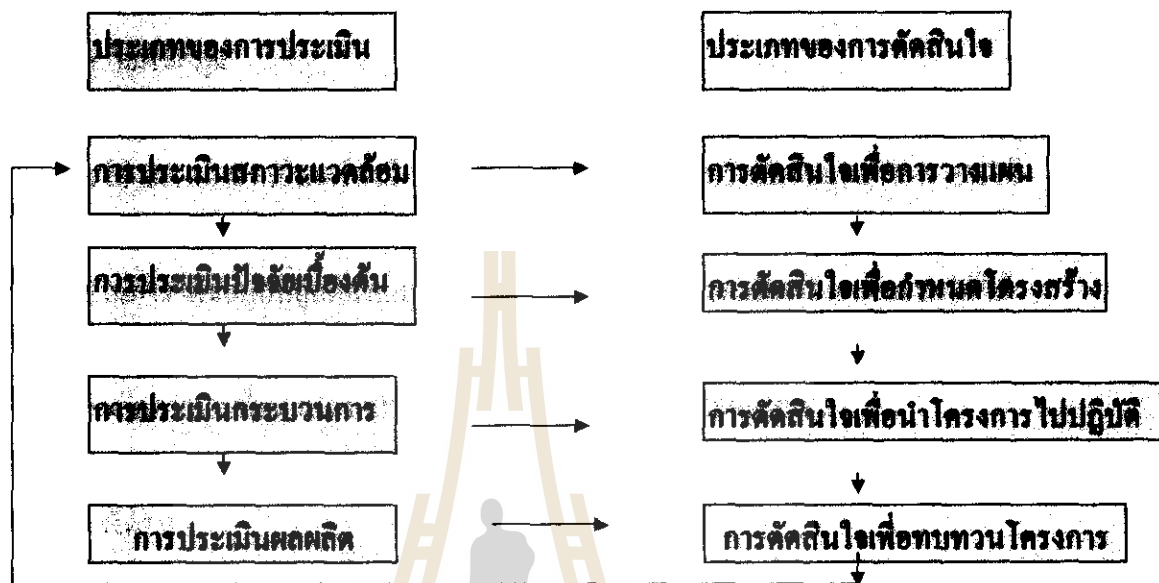
และสตัฟเฟิลบีม ยังได้กำหนดประเด็นที่ประเมินออกเป็น 4 ประเภท ซึ่งเป็นที่มาของการกำหนดชื่อของรูปแบบการประเมินว่า รูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP Model) ที่มาจากอักษรภาษาอังกฤษตัวแรกของประเด็นที่จะประเมิน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินการโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Inpt Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของความพอเพียงของทรัพยากร อาทิ จำนวนคน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งเทคโนโลยี และแผนการของการดำเนินการโครงการ
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P)เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินการที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง ให้การดำเนินการช่องต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน
4. การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation : P) เป็นการประเมิน เพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับจุดประสงค์ของโครงการ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของ การยุบเลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยน โครงการ

นอกจากนี้ได้นำเสนอประเภทของการตัดสินใจที่สอดคล้องกับประเด็นที่ประเมิน ดังนี้

1. การตัดสินใจเพื่อการวางแผน (Planning Decisions) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินสภาพแวดล้อมที่ได้นำไปใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินการ
2. การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการ (Structuring Decisions) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากปัจจัยเบื้องต้น ที่ได้นำไปใช้ในการกำหนดโครงสร้างของแผนงาน และขั้นตอนของการดำเนินการของโครงการ
3. การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ (Implementation Decisions) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินกระบวนการ เพื่อพิจารณาควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน และปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด
4. การตัดสินใจเพื่อทบทวนโครงการ (Rrcycling Decision) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น เพื่อพิจารณาการยุติ ล้มเลิก หรือปรับขยาย โครงการที่จะนำไปใช้ในโอกาสต่อไป

และสตีฟเฟิลบีม ได้นำเสนอแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจและประเภทของการประเมินกับการตัดสินใจ

แผนภูมิ ที่ 1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการประเมินและการตัดสินใจของสตัฟเฟิลบีม

กรอบแนวคิดทฤษฎี CIPP Model เป็นกรอบแนวคิดของสตัฟเฟิลบีม ซึ่งได้กล่าวถึงกระบวนการประเมินโครงการก่อนที่จะทำการดำเนินงานและประเภทของการตัดสินใจในการที่จะดำเนินโครงการต่าง ๆ

4. วิธีการดำเนินการ

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการสำรวจใน บร. ต่าง ๆ ทั้ง 12 บร. ซึ่งการได้มาของข้อมูลใน บร. ต่าง ๆ นั้น ได้แก่ การสัมภาษณ์ จากบุคคลต่าง ๆ ในหมู่บ้านไม่ว่าจะเป็นชาวบ้าน ผู้นำ ชุมชน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง การสังเกต เป็นการสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย และการเรียนรู้ในชุมชน เกณฑ์ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ครั้งหนึ่งของจำนวนหลังคาเรือน ที่มีอยู่ในหมู่บ้านการที่เราจะได้ข้อมูลจากบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องก่อนอื่น ควรที่จะทำ ความคุ้นเคยและให้ความนับถือ จะทำให้ข้อมูลใน บร. ต่าง ๆ ที่เราได้มานั้นไม่ผิดพลาด

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากระเบียบกองทุนหมู่บ้านลำทองหลาง ซึ่งได้กำหนดระเบียบข้อบังคับสำหรับคณะกรรมการบริหารกองทุนและสมาชิกผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้ทุกคนนั้นปฏิบัติตาม และข้อมูลอีกส่วนหนึ่งได้จากข่าวสารต่าง ๆ เช่น จากทางหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ที่ลงข่าวสารและความเคลื่อนไหวของกองทุนหมู่บ้านให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้นั้นเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากชาวบ้าน โดยใช้เวลา 12 ชม. เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลหรือนำข้อมูลมาวิเคราะห์ให้เกิดข้อมูลที่มีประโยชน์ เพื่อนำเสนอสำหรับใช้เป็นทางเลือกในการตัดสินใจ (CIPP Model) เพื่อประโยชน์สูงสุดในการได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นข้อมูลที่ตรงไปตามความเป็นจริงและจะทำให้ได้เกิดความผิดพลาด และเป็นข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นและเจตคติ ที่ชาวบ้านได้มีต่อกองทุนหมู่บ้าน ทำให้ชุมชนเกิดความเปลี่ยนแปลง เป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ชุมชน

5. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงการบริหารจัดการของกองทุนหมู่บ้านลำทองหลาง
2. ได้ทราบถึงข้อมูลหมู่บ้านและสถานการณ์กองทุนในปัจจุบัน
3. ได้ทราบถึงผลการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษากองทุนหมู่บ้าน ลำพองหลวง ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ได้มีการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อเป็นการทำความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ของกองทุนหมู่บ้าน ให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ที่เหมาะสม

ตอนที่ 1 นโยบาย หลักการ และวัตถุประสงค์ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1.1 นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นนโยบายของรัฐบาลซึ่งมี พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นการเสริมสร้างตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านการเรียนรู้ การสร้างและการพัฒนาความคิดริเริ่ม

โดยรัฐบาลได้จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกองทุนละ 1 ล้านบาท พร้อมเสริมสร้างและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจซึ่งเป็นระดับรากฐานของประเทศ เพื่อให้ระบบเศรษฐกิจมีความมั่นคง ประชาชนในชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนและมั่นคง

1.2 หลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

หลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ชาวบ้านสามารถที่จะสร้างจิตสำนึกให้กับชุมชนโดยชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตของตนเอง จัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง เพื่อเกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชนเพื่อเป็นการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่าง ชุมชน ราชการ เอกชนและประชาสังคม เพื่อเป็นการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น และพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐานของชุมชน

1.3 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีดังนี้

1. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสำหรับการลงทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ และเพิ่มรายได้ การลดรายจ่ายการบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน
2. ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและการบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง

3. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทาง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต
5. เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

ตอนที่ 2 ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน และแบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

2.1 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วน ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เห็นควรมี ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ซึ่ง ประกอบด้วย 2 หมวด คือ

หมวด 1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ” โดยมีชื่อย่อว่า กทบ. ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน และผู้ทรงคุณวุฒิจากกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวนไม่เกิน 10 คนเป็นกรรมการ เลขานุการนายกรัฐมนตรีเป็นกรรมการเลขานุการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จะอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปีและอาจได้รับการแต่งตั้งอีกก็ได้ ส่วนการประชุมของคณะกรรมการในแต่ละครั้งต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุมได้ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนั้นจะต้องกำหนดนโยบาย การจัดตั้งกองทุนและแนวทางการบริหารจัดการกองทุน กำหนดแผนการจัดหาเงินทุน จัดทำ ร่างกฎหมายเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ กำหนดแผนงาน ออกระเบียบ ข้อบังคับและประกาศในการจัดตั้งกองทุน ออกระเบียบในเรื่องของการจ่ายเงิน การเก็บรักษา

เงิน ระเบียบคณะกรรมการกองทุน และออกระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการให้ปฏิบัติตามระเบียบนี้

หมวด 2 สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ ศึกษารวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของคณะกรรมการ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบถึงประโยชน์ในการจัดตั้งกองทุน นโยบาย และแนวทางการบริหารกองทุน และดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

2.2 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544

เป็นการปรับปรุงแก้ไขระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติสำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม อีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารงานจัดการกองทุนของตนเองซึ่งระเบียบที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขนั้นซึ่งประกอบด้วย 9 หมวดหลักคือ

หมวด 1 ข้อความทั่วไป

เป็นการกล่าวถึงความหมายที่เกี่ยวข้องกับกองทุนเพื่อให้ได้ทราบความหมายที่ชัดเจนและเหมาะสมเพื่อให้ประชาชนทั่วไปและผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ

หมวด 2 กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

เป็นการเสริมสร้างและสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น โดยให้ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตและจัดการหมู่บ้านและชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตของตนเอง เพื่อเป็นการเกื้อกูลประโยชน์ให้แก่ผู้ด้อยโอกาสในชุมชน โดยที่รัฐบาลได้นำเงินมาให้หมู่บ้านละ 1 ล้านบาท เพื่อเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชน ให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยรัฐบาลได้อบรมหมายให้ธนาคารออมสินที่อยู่ในแต่ละอำเภอเป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลและโอนเงินให้กับกองทุนหมู่บ้าน โดยให้คณะกรรมการเป็นผู้เปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ทั้งนี้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจะต้องมีความพร้อมในทุก ๆ ด้านและมีประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

หมวด 3 คณะอนุกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

คณะอนุกรรมการสนับสนุน ประกอบด้วยบุคคลที่รัฐบาลได้คัดเลือกมาจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการสนับสนุนดังนี้ คือ กำหนดแผนปฏิบัติการบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมือง สนับสนุนและพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด บรูณาการแผนงาน โครงการ กิจกรรม และงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานกองทุน ปรับปรุง แก้ไขระเบียบข้อบังคับตามแผนโครงการของรัฐ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการสนับสนุน

หมวด 4 คณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด

คณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดอาจจัดตั้งศูนย์ประสานงานคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด เพื่อทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะอนุกรรมการ ให้คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ ประกอบด้วย นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขต เป็นประธานแล้วแต่กรณี และบุคคลอื่น ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำเภอ คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอมีหน้าที่ประเมินความพร้อมสนับสนุนการเตรียมความพร้อมสร้างเสริมความเข้มแข็งของหมู่บ้านและชุมชนเมืองสนับสนุนติดตามการดำเนินกิจกรรมของกองทุน และปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดมอบหมาย เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนกลไกของท้องถิ่นในการดำเนินการพัฒนา การเรียนรู้ร่วมกันในการบริหารจัดการกองทุนด้วยความสมัครใจ

หมวด 5 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ให้กองทุนแต่ละกองทุนมีคณะกรรมการกองทุน จำนวนสิบห้าคนประกอบด้วยกรรมการซึ่งมาจากการคัดเลือกกันเองโดยสมาชิกซึ่งกรรมการดังกล่าวเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีความรับผิดชอบ ที่จะบริหารจัดการกองทุน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งมีจำนวนชายหญิงในอัตราที่เท่ากัน กรรมการกองทุนมีวาระในการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี ส่วนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการคัดเลือกใหม่อีกก็ได้

หมวด 6 กองทุนและสมาชิกกองทุน

กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมืองอาจประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินดังนี้ เงินที่ได้บริหารจัดการจากคณะกรรมการ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้โดยปราศจากภาระผูกพัน เงินกู้ยืม ดอกผลหรือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากกองทุน เงินฝากสัจจะและเงินรับฝาก เงินค่าหุ้น เงินสมทบ จากกลุ่มหรือองค์กรสมาชิก เงินและทรัพย์สินอื่น ๆ ตามระเบียบที่กองทุนกำหนด สมาชิกกองทุน ประกอบด้วยบุคคลธรรมดาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนั้นและมควมสมบัติและไม่มีลักษณะการต้องห้าม ตามข้อบังคับของกองทุน การรับสมาชิกและการขาดจากการเป็นสมาชิกเป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการที่กองทุนกำหนด ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงส่วนรวมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นหลัก

หมวด 7 การกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองผู้กู้จะสามารถกู้เงินได้ไม่เกินจำนวนคนละ 20,000 บาท และไม่เกิน 50,000 บาท โดยผู้กู้จะต้องเขียนคำขอกู้อย่างชัดเจนในการนำเงินไปใช้ใน ด้านใดบ้าง และให้คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งผู้แทนกรรมการกองทุนอย่างน้อยสองคน เป็นผู้แทนกรรมการกองทุนในการทำสัญญากู้ยืมเงินกับผู้ขอกู้ที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ ให้ผู้กู้ที่ได้รับการ อนุมัติเงินกู้ เปิดบัญชีออมทรัพย์กับธนาคาร และแจ้งหมายเลขบัญชีออมทรัพย์ให้คณะกรรมการ กองทุนรับทราบ

หมวด 8 การทำบัญชีและการตรวจสอบ

ให้คณะกรรมการกองทุนจัดทำบัญชีของกองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง รวมทั้งให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานประจำปีรายงานต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง คณะกรรมการกองทุนต้องจัดทำให้มีการตรวจสอบ ภายในเกี่ยวกับการบริหาร จัดการ การเงิน การบัญชี และการพัสดุ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของสมาชิกเป็นหลัก คณะกรรมการอาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลที่เห็นสมควรให้มีหน้าที่ในการ ตรวจสอบกองทุน เพื่อเป็นการติดตามการทำงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง การจัดสรรกำไรเมื่อสิ้นปีให้คณะกรรมการกองทุนจัดสรรกำไรตามที่เห็นสมควรหรือตามที่ กองทุนกำหนด

หมวด 9 บทเฉพาะกาล

เป็นการกล่าวถึงกองทุนรวมๆ ซึ่งทางสำนักนายกรัฐมนตรีได้กำหนดระเบียบข้อบังคับ เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการกองทุนเพื่อให้ทราบโดยทั่วกัน และสามารถปฏิบัติ ตามได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

2.3 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านลำทองกลาง หมู่ที่ 7 ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ได้จัดตั้งขึ้นเพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านลำทองกลาง ซึ่งก่อตั้งขึ้น เพื่อส่งเสริมและสร้างนิสัยการออม เสียสละ เอื้ออาทร และเป็นไปด้วยความคล่องตัว มีประสิทธิภาพรวมทั้งเอื้อประโยชน์ แก่สมาชิกโดยรวม จึงเห็นสมควรกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงาน ของกองทุนหมู่บ้านลำทองกลางไว้ดังนี้

1. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกองทุนหมู่บ้านลำทองกลาง”
2. ที่ตั้งกองทุน เลขที่ 142 หมู่ที่ 7 ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา รหัส ไปรษณีย์ 30130 โทรศัพท์ (044) 239698
3. ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป
4. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน
 1. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้กับสมาชิก
 2. เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ด้วยวิธีการถือหุ้น การฝากเงินสัจจะ และเงินรับฝาก
 3. เพื่อให้การบริการเงินกู้แก่สมาชิก
 4. เพื่อพัฒนาจิตใจสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม 4 ประการ
 5. แหล่งที่มาของกองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ?
 6. คุณสมบัติของสมาชิก

เป็นผู้ที่พำนักหรือพักอาศัยอยู่ในหมู่บ้านลำทองกลาง เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือนก่อนการจัดตั้งกองทุน เป็นผู้ที่มีนิสัยดีงามมีความรู้ความเข้าใจ เห็นชอบด้วยหลักการของกองทุน เป็นผู้พร้อมจะปฏิบัติตามกฎระเบียบของกองทุน เป็นบุคคลที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเห็นชอบให้เข้าเป็นสมาชิก เป็นผู้ทอดทอนเสียสละเห็นแก่ประโยชน์กองทุนเป็นสำคัญ มีเงินฝากสัจจะและถือหุ้นอย่างน้อย 1 หุ้น ๆ ละ 10 แต่ต้องไม่เกิน 1 ใน 5 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด

7. การสมัครเข้าเป็นสมาชิก

ยื่นคำขอเข้าเป็นสมาชิกกองทุนได้ที่คณะกรรมการกองทุน คณะกรรมการกองทุนจะเป็นผู้พิจารณาว่าจะรับบุคคลหนึ่งบุคคลใดให้เข้าเป็นสมาชิก

8. สมาชิกขาดหรือพ้นสภาพการเป็นสมาชิก เมื่อเสียชีวิต ลาออกหรือได้รับการอนุมัติให้ลาออกจากคณะกรรมการกองทุน เป็นบุคคลที่เสมือนไร้ความสามารถ

9. สมาชิกจะคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสม มีความรู้ความสามารถเพื่อเป็นคณะกรรมการกองทุนภายใต้ระบอบประชาธิปไตย

10. คณะกรรมการกองทุนประกอบด้วย ประธานกรรมการ รองประธาน เลขานุการ เภรัณยูภักดิ์ ผู้ตรวจสอบภายใน ประชาสัมพันธ์และกรรมการร่วม

11. กรรมการกองทุนมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี และมีโอกาสที่จะเข้าเป็นกรรมการต่ออีกได้แต่จะต้องไม่ดำรงตำแหน่งเกิน 2 วาระติดต่อกัน

12. คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

13. ประเภทการกู้ยืม สมาชิกสามารถยื่นขอกู้เงิน ต่อคณะกรรมการกองทุนเพื่อนำไปใช้จ่ายต่อกิจกรรมดังนี้คือ

1. การพัฒนาอาชีพ
2. การสร้างงาน
3. การสร้างและเพิ่มรายได้
4. ลดรายจ่าย
5. บรรเทาเหตุฉุกเฉิน และจำเป็นเร่งด่วน (สามพันบาท)

14. การอนุมัติเงินกู้ สมาชิกที่ประสงค์จะขอกู้เงินจะต้องจัดทำโครงการเพื่อขอเงินจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยระบุวัตถุประสงค์ในการขอเงิน อย่างชัดเจน

15. การทำสัญญาเงินกู้ทุกประเภทต้องมีการทำสัญญาไว้กับคณะกรรมการกองทุน ตามแบบและเงื่อนไขที่กำหนด

16. การชำระหนี้ ผู้กู้จะต้องชำระหนี้ภายในระยะเวลา 1 ปี พร้อมทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย ส่วนเงินกู้ฉุกเฉิน จะต้องส่งคืนกองทุนภายในระยะเวลา 120 วัน

17. อัตราดอกเบี้ย

1. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละ 8 ต่อปี
2. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากร้อยละ 3 ต่อปี

18. การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี เมื่อสิ้นปีทางบัญชีของกองทุนและได้ปิดบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไปแล้วปรากฏว่ากองทุนมีกำไรสุทธิ คณะกรรมการกองทุนจะนำกำไรมาจัดสรรตามที่คณะกรรมการกองทุนได้กำหนดไว้

19. ให้คณะกรรมการกองทุนนัดประชุมใหญ่สมาชิกปีละ 1 ครั้ง

ระเบียบกองทุนหมู่บ้านที่คณะกรรมการกองทุนกำหนดเพื่อให้สมาชิกกองทุนได้ปฏิบัติตาม และเพื่อให้การบริหารของกองทุนหมู่บ้านนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและมีความโปร่งใสในการบริหารงานกองทุนและมีความยุติธรรมสมาชิกกองทุนทุกคนมีความเสมอภาคกัน

2.3 แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ชื่อบ้าน ลำทองหลาง ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะต้องมีจำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมประชุมสามในสี่ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดที่มีอยู่ในหมู่บ้าน แบบที่ใช้สังเกตการณ์ในการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจะเป็นลักษณะคล้ายแบบสอบถาม ซึ่งทางปลัดอ.บ.ค. ที่ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์ในวันที่มีการคัดเลือกคณะกรรมการเป็นผู้ทำและผู้สังเกตการณ์ในครั้งนั้นด้วย

3. หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

3.1 แบบคำขอขึ้นทะเบียนประเมินความพร้อมกองทุนหมู่บ้าน

แบบคำขอขึ้นทะเบียนกองทุนหมู่บ้านลำทองหลาง มีรายละเอียดทั้งหมด 5 ส่วนดังนี้คือ

ส่วนที่ 1. เป็นรายนายละเอียดข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้านซึ่งประกอบไปด้วย จำนวนประชากรในหมู่บ้าน จำนวนครัวเรือนในหมู่บ้าน อาชีพของประชากรในหมู่บ้าน ผลผลิตต่าง ๆ ของประชากรที่ได้จากการทำการเกษตร ซึ่งเกษตรกรในหมู่บ้านส่วนใหญ่มีอาชีพทำไร่ ทำสวน และเลี้ยงสัตว์

ส่วนที่ 2. เป็นส่วนของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่เป็นรายละเอียดต่าง ๆ ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อเป็นการบันทึกไว้ให้แก่คณะกรรมการที่มีหน้าที่ดูแลคอยตรวจสอบและเป็นรายชื่อของคณะกรรมการทั้ง 15 คนที่ชาวบ้านในหมู่บ้านได้ทำการคัดเลือก

ส่วนที่ 3. การเตรียมความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมืองซึ่งเป็นการกล่าวถึงว่า ระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านนั้น ได้มีการกำหนดขึ้นแล้วตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีได้กำหนดว่าทุกหมู่บ้านต้องมีระเบียบข้อบังคับสำหรับกองทุนหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านเพื่อให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิก ได้ปฏิบัติตาม เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาตามมาในภายหลัง

ส่วนที่ 4. ทูลดำเนินการของกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งมีจำนวนกลุ่มและองค์กรในปัจจุบันนี้มีจำนวน 4 กลุ่ม ซึ่งจำแนกเป็น กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มประปาหมู่บ้าน กลุ่มกองทุนหมุนเวียน (1,000,000 บาท) กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมานี้ได้ประชาชนในหมู่บ้านได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่ม และได้กล่าวถึงเงินทุนในการดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเมื่อแรกเข้าได้มีการรับสมาชิก โดยให้ประชาชนในหมู่บ้านได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนและต้องชำระเงินทุน ทุก ๆ เดือน

ส่วนที่ 5. แนวคิดในการจัดการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เมื่อได้รับการสนับสนุนวงเงินไม่เกิน 1,000,000 บาท จากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ซึ่งได้กำหนดแนวคิดในการให้สมาชิกกู้ยืมเงินเพื่อไปประกอบอาชีพต่าง ๆ เช่น ค้าขาย ทำไร่ เลี้ยงสัตว์และการกำหนดอัตราดอกเบี้ย โดยให้สมาชิกที่กู้เงินไปนั้น ได้ส่งทั้งเงินต้นและเงินดอกเบี้ยเป็นรายปี โดยการพิจารณาการให้กู้เงินนั้นทางคณะกรรมการกองทุนจะพิจารณาจากโครงการที่สมาชิกเขียนคำขอกู้ และเมื่อมีการกู้ยืมเงินไปแล้วทางคณะกรรมการกองทุนต้องจัดให้มีคณะกรรมการคอยตรวจสอบการกู้เงิน ไปประกอบอาชีพของสมาชิกที่ขอกู้เงินว่าตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่

3.2 การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้นคือหลักการที่มีความสอดคล้องกับระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้าน ดังนี้คือ

1. การกู้เงินนั้นให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ลดรายจ่าย และเพื่อบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน
2. ผู้กู้ต้องเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองและเป็นบุคคลที่มีตั้งใจในการประกอบอาชีพและมีความสามารถในการชำระคืนเงินกู้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ

ซึ่งได้แบ่งออกเป็นหัวข้อทั้งหมด 6 หัวข้อประกอบด้วยคือ

ตอนที่ 1 วิธีการประเมินโครงการ

ตอนที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 3 ตัวแปรและตัวชี้วัดในการประเมินโครงการ

ตอนที่ 4 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

ตอนที่ 5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิธีการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการเป็นวิธีการประเมินเชิงระบบ (SYSTEM THEORY) และวิธีการประเมินโครงการแบบCIPPMODEL ที่นิยมใช้ส่วนมากในการประเมินโครงการต่าง ๆ

1.1 ทฤษฎีระบบ (The System Theory)

คือแนวคิดที่เชื่อว่าเอกภพแห่งนี้ (The Universe) เป็นหน่วยระบบซึ่งมีคุณสมบัติประการต่าง ๆ ตามที่จะกล่าวต่อไป ยกเว้นบางประการที่ยังไม่อาจจะรู้ได้เพราะเอกภพเป็นหน่วยระบบที่ใหญ่โตเกินกว่าที่เราจะสังเกตและพิสูจน์ได้ครบถ้วน และแม้ส่วนประกอบที่เล็กที่สุดของเอกภพซึ่งนักวิทยาศาสตร์ปัจจุบันเรียกว่า "ควาร์ก" (Quark) และเราสังเกตและพิสูจน์ได้ยากก็เป็นหน่วยระบบเช่นเดียวกัน แต่อาจมีคุณสมบัติบางอย่างไม่ครบถ้วนส่วนสิ่งอื่น ๆ ทั้งหลายที่มีขนาดระหว่างกลางของสิ่งทั้งสองนี้ล้วนมีคุณสมบัติของความเป็นหน่วยระบบครบถ้วนทุกประการ

คุณสมบัติสำคัญเท่าที่ได้ค้นพบแล้วของหน่วยระบบแต่ละหน่วยคือ

1. เป็นหน่วยทำงาน (Working Unit) หมายความว่าหน่วยนี้มีได้อยู่นิ่งเฉยแต่เป็นหน่วยทำงานบางอย่างตามลักษณะงานที่หน่วยระบบนั้นถูกสร้างขึ้นมาเพื่อทำงาน
2. มีขอบเขต (Boundary) คือมีเส้นเขตแดนล้อมรอบเนื้อที่ของหน่วยนี้ซึ่งแบ่งแยกเนื้อที่ของหน่วยนี้ออกจากหน่วยอื่น ทำให้หน่วยอื่น ๆ เหล่านั้นมีสภาพเป็น "บริบท" ของหน่วยนี้
3. มีผลผลิต (Product) คือหน่วยระบบนี้ให้ผลผลิตบางอย่างอันเป็นผลมาจากการทำงานของหน่วยระบบผลผลิตดังกล่าวอาจมีมากกว่า 1 รายการก็ได้

4. มีกระบวนการทำงาน (Process) คือมีกระบวนการทำงานที่มีลักษณะเป็นแบบแผนชัดเจน และมีความคงที่ในห้วงเวลาหนึ่งสามารถสังเกตได้และประเมินได้
5. มีปัจจัยนำเข้า (Input) คือหน่วยนี้ได้รับเอาบางสิ่งบางอย่างเข้ามาในหน่วยระบบเพื่อนำไปเข้ากระบวนการและแปรรูปเป็นผลผลิต ปัจจัยนำเข้าเหล่านี้ได้มาจากผลผลิตของหน่วยระบบอื่น ๆ ซึ่งเป็นบริบทของหน่วยนี้
6. มีบริบท (Context) เป็นการรวมเอาบริบทหน่วยอื่น ๆ มารวมเข้าให้เป็นปัจจัยนำเข้าและรับเอาผลผลิตของหน่วยอื่น ๆ มารวมกันเรียกว่าบริบทของหน่วยนี้
7. มีผลย้อนกลับ (Feedback) คือ การที่ผลผลิตต่าง ๆ ตามขั้นตอนเป็นการส่งผลย้อนกลับภายนอก (External Feedback)และถ้าเป็นการส่งผ่าน ภายในขอบเขตของหน่วยระบบเองเรียกว่า การส่งผลย้อนกลับภายใน (Internal Feedback)
8. ประกอบขึ้นจากหน่วยย่อยระบบจำนวนหนึ่ง (Being Composed of a Number of Subsystem Units) หน่วยย่อยระบบดังกล่าวได้แก่ปัจจัยนำเข้าแต่ละรายการกระบวนการทำงานแต่ละรายการ และผลผลิตแต่ละรายการซึ่งมีคุณสมบัติเป็นหน่วยระบบในตัวเองทั้งสิ้น
9. เป็นหน่วยย่อยระบบหนึ่งของหน่วยอภิระบบหนึ่ง (Being a Subsystem Units of a suprasystem Units) หน่วยระบบนี้เป็นหน่วยย่อยของหน่วยอภิระบบหนึ่งซึ่งมีขนาดใหญ่กว่าหน่วยนี้
10. มีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดบนมิติเวลา (Having Starting Point and Ending Point on Time Dimension) เป็นการสิ้นสุดของหน่วยระบบ โดยที่บรรดาอูย่อยของหน่วย โดยที่บรรดาอูย่อยของหน่วยระบบนี้แยกสลายจากกัน เมื่อสิ้นสุดเวลา
11. มีที่มาที่อยู่และที่ไป (Having Past Condition, Present Condition and Future Condition) หน่วยระบบแต่ละหน่วยย่อมก่อกำเนิดมาจากเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งก่อนหน้านี้และมาปรากฏดังในภาพปัจจุบัน

1.2 การจำแนกประเภทของหน่วยระบบ

หน่วยระบบต่าง ๆ อาจจำแนกได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. หน่วยระบบประเภทกายภาพ (Physical System Unit)
2. หน่วยระบบประเภทชีวภาพ (Biological System Unit)
3. หน่วยระบบประเภทสังคมภาพ(Social System Unit)

4. หน่วยระบบประเภทเนื้อผสม (Mixs System Unit หรือ Blended System Unit)

1.3 วิธีการประเมินโครงการแบบ CIPP MODEL

CIPP MODEL เป็นรูปแบบการประเมิน กระบวนการหรือข้อมูลที่ต้องการรวมทั้ง การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้เกินสารสนเทศที่มีประโยชน์เพื่อนำเสนอสำหรับใช้เป็นทางเลือกในการตัดสินใจ ซึ่งรูปแบบการประเมินแบบ CIPP MODEL นี้เป็นความคิดของ "Stufflebeam" แบบจำลองประเภทนี้ไม่เพียงแต่ประเมินว่า บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่เท่านั้นแต่ยังเป็นการประเมินเพื่อให้รายละเอียดต่าง ๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการอีกด้วย โดยเฉพาะการประเมินผลโครงการประชุม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบการประเมิน ความก้าวหน้าเพื่อป้องกันจุดเด่น จุดด้อยของการประชุมเพื่อนำผลไปปรับปรุงกิจกรรมได้ทัน่วงที และมีการประเมินรวมสรุปผลหลังโครงการประชุมสิ้นสุดแล้วเพื่อป้องกันผลสัมฤทธิ์ของโครงการประชุมแบบจำลองที่เหมาะสมที่จะใช้เป็นกรอบความคิดในการประเมินของชิปซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

แบบจำลองชิปจะประเมินในด้านต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation :C) ช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนในการดำเนินงานเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์กองทุนของผู้กู้
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (input Evaluation :I) เป็นการตัดสินใจเพื่อกำหนดรูปแบบของโครงการและกำหนดโครงสร้างของผู้กู้
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation :P) เป็นการตัดสินใจในด้านการประยุกต์ใช้เพื่อควบคุมการดำเนินโครงการ (ผู้กู้)
4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation :P) จะช่วยในการตัดสินใจเพื่อตัดสินใจและดูแลสำเร็จของโครงการ (ผู้กู้)

ซึ่งการประเมินรูปแบบของ CIPP MODEL นั้น เหมาะสมที่สุดที่จะนำมาประเมินสถานการณ์ของกองทุนหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้าน เพราะว่าการดำเนินงานของกองทุนแต่ละกองทุนนั้นจะมีความแตกต่างกันไปทั้งผู้กู้ และการกำหนดวงเงินและระยะเวลาในการชำระคืนของแต่ละคน ถ้าจะ

ทำการประเมินกองทุนเพื่อให้ประสบความสำเร็จเราสมควรที่จะใช้แบบการประเมินของ CIPP มาประเมินผลเพื่อความสะดวกและถูกต้อง

ตอนที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กระบวนการวิจัยประกอบด้วยระเบียบวิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ มากมายกระบวนการแต่ละขั้นตอนมีความสำคัญต่อการวิจัยทั้งสิ้นเรื่องที่สำคัญเรื่องหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับแบบแผนการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคืออะไร ทำไมจะต้องมีการกำหนดประชากรที่จะศึกษาวิจัยกลุ่มตัวอย่างมีความสำคัญและจำเป็นอย่างไรต่อการวิจัย

2.1 ความหมายและประเภทของประชากร

คำว่าประชากร (Population) มีความหมายว่า กลุ่มทั้งหมดของสิ่งที่ต้องการศึกษาวิจัย ซึ่งอาจเป็นบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร หน่วยการปกครอง เช่น จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เป็นต้น หรืออาจเป็นสิ่งไม่มีชีวิต เช่น วัตถุ หิน แร่ธาตุต่าง ๆ ก็ได้ ซึ่งมีลักษณะที่ผู้วิจัยสามารถมองเห็นและรับรู้ได้ประชากรของการวิจัยจะมีลักษณะเป็นอย่างไรบ้าง คงกล่าวข้างต้นย่อมขึ้นอยู่กับเรื่องที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาเฉพาะวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นสำคัญ

เนื่องจากประชากรที่ใช้สำหรับการวิจัยมีลักษณะเพื่อความสะดวกจึงจัดแบ่งประชากรของการวิจัยออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1. ประชากรแบบจำกัด (Finite Population) ประชากรแบบจำกัด คือ ประชากรที่ผู้วิจัยสามารถเจนนับจำนวนประชากรได้ทั้งหมดว่ามีจำนวนที่แน่นอนเป็นเท่าใด เช่น จำนวนประชากรในหมู่บ้าน จำนวนนักเรียนในจังหวัดนครราชสีมา จำนวนอำเภอจำนวนตำบลในประเทศไทย เป็นต้น

2. ประชากรแบบไม่จำกัด (Infinite Population) ประชากรที่ผู้วิจัยไม่สามารถเจนนับจำนวนประชากรออกมาได้ทั้งหมดว่ามีอยู่เป็นจำนวนที่แท้จริงเป็นเท่าใดเช่น จำนวนเม็ดทรายที่อยู่บนหาด จำนวนปลาในมหาสมุทร เป็นต้นการกำหนดขอบเขตของประชากรเพื่อการวิจัยว่ามีความกว้างมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับขอบเขตการวิจัยที่ผู้วิจัยกำหนดสำหรับประเด็นที่สำคัญคือเนื่องจากการกำหนดประชากรคือหน่วยการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ในการวิจัยนั้นหน่วยการวิเคราะห์ต้องมีความสัมพันธ์ลักษณะของประชากรที่ต้องการศึกษาก็คือ ถ้าประชากรของการศึกษาวิจัยเป็นบุคคล หน่วยการวิเคราะห์จะต้องเป็นบุคคล ถ้าประชากรของการศึกษาเป็นหน่วยงานหน่วยการวิเคราะห์จะต้องเป็นระดับองค์กรหรือหน่วยงาน โดยใช้วิธีการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างหน่วยงานต่าง ๆ มาศึกษา แม้ว่าบางครั้งอาจจะต้องไปเก็บรวบรวมข้อมูลหรือสอบถามหรือสัมภาษณ์จากบุคคลใน

หน่วยงานที่ได้ถูกเลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่างก็ตามการกำหนดหน่วยการวิเคราะห์เป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากที่ผู้วิจัยต้องให้ความสำคัญในการทำการศึกษาวิจัยในแต่ละครั้ง

2.2 ความสำคัญของประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเพื่อให้การศึกษามีความชัดเจน และจะส่งผลต่อการวิจัยที่ทำให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ถ้าผู้วิจัยกำหนดประชากรที่ชัดเจน จะส่งผลทำให้ผู้วิจัยดำเนินการสำรวจข้อมูลเฉพาะที่อยู่ในขอบเขตของประชากรที่ได้ถูกกำหนดไว้เท่านั้น โดยที่อยู่นอกเหนือขอบเขตของประชากร ผู้วิจัยจะไม่เข้าไปดำเนินการสำรวจข้อมูล

2.3 ความหมายของกลุ่มตัวอย่าง

คำว่ากลุ่มตัวอย่าง (Sample or Sampling Group) ในการวิจัยหมายถึงกลุ่มที่ถูกเลือกจากประชากรขึ้นมาเป็นตัวอย่างเพื่อใช้เป็นตัวแทนประชากรที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการศึกษาผลการศึกษาที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างย่อมเป็นผลการศึกษาจากประชากรด้วยเช่นกัน กลุ่มตัวอย่างต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. วิธีการสุ่มตัวอย่างจากประชากร
2. ขนาดกลุ่มตัวอย่างต้องเป็นตัวแทนที่ดีของประชากร

จะเห็นว่าองค์ประกอบหลังมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผลการวิจัยที่ได้ เพราะถ้าผู้วิจัยดำเนินการสุ่มตัวอย่างแล้ว ได้กลุ่มตัวอย่างที่ไม่สามารถเป็นตัวแทนของประชากรได้จะทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนของการสรุปผลการวิจัยเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะเมื่อผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างไม่ว่าจะใช้วิธีการใด เพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างแล้วผู้วิจัยอาจทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนั้นในหลักการของการสุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยต้องคำนึงถึงหน่วยการวิเคราะห์ประชากรอยู่เสมอเช่นกัน เพื่อให้ทราบว่าหน่วยการวิเคราะห์เป็นบุคคล กลุ่มบุคคล เขตพื้นที่ หน่วยงาน หน่วยการปกครองสิ่งมีชีวิตหรือวัตถุ การสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างต้องทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีสัดส่วนที่เพียงพอและมีคุณลักษณะที่สะท้อนคุณลักษณะของประชากรได้เป็นอย่างดี

2.4 ความสำคัญของกลุ่มตัวอย่าง

โดยปกติการดำเนินการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นสามารถทำได้ 2 แนวทางใหญ่ๆ คือ

1. แนวทางการศึกษาทุกหน่วยประชากร (census) ทำได้โดยเมื่อกำหนดประชากรของการศึกษาวิจัยที่ชัดเจนได้แล้วผู้วิจัยจะต้องดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากทุกหน่วยของประชากร โดยไม่มีการยกเว้น การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แนวทางการศึกษาทุกหน่วยของประชากรหรือที่เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า การทำสำมะโนประชากร จะทำให้ผู้วิจัยทราบค่าจริงของลักษณะประชากรที่

ศึกษาได้ ซึ่งในทางสถิติเรียกค่า “พารามิเตอร์” (Parameter) แต่ก็มีข้อเสียที่สำคัญ คือ ในทางปฏิบัติสามารถทำได้ให้ครบทุกหน่วยของประชากร หรือถ้าทำได้ก็จะเสียเวลาและงบประมาณมาก

2. แนวทางการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง (Sample Survey) ทำได้โดยเมื่อมีการกำหนดประชากรของการศึกษาวิจัยที่ชัดเจนได้แล้ว ในขั้นตอนต่อไปผู้วิจัยต้องใช้วิธีการสุ่มเพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Sampling Methods) เพื่อสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรต้องการศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากรที่ดีได้

2.5 วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยที่ได้ผลตรงกับลักษณะของประชากรที่ต้องการศึกษาต้องได้การศึกษากับประชากร เพื่อให้เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร ดังนั้น การเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรเพื่อใช้เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรสำหรับใช้ในการศึกษาจึงเป็นวิธีการที่นักวิจัยทั้งหลายนำมาใช้กันมาก วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 วิธี คือ

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ทฤษฎีความน่าจะเป็น (Probability Sampling)

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ทฤษฎีความน่าจะเป็น (Non Probability Sampling)

เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ทุกหน่วยประชากรมีโอกาสถูกเลือกไม่เท่าเทียมกัน และผู้วิจัยไม่สามารถกำหนดหรือประเมินค่าโอกาสที่ใช้เลือกกลุ่มตัวอย่างได้

ดังนั้น การเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวนประชากรในการเก็บข้อมูลโครงการกองทุนหมู่บ้าน ผู้ทำการศึกษาสามารถที่จะเก็บข้อมูลได้จากจำนวนของสมาชิกผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านและจากสมาชิกที่มีได้กู้เงินกองทุน ข้อมูลที่ได้มานั้นจะ ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ในหมู่บ้านและชุมชน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน ประธานกองทุนหมู่บ้าน สมาชิกกองทุน เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ก็จะเป็นกลุ่มอาชีพแต่ละอาชีพ เช่น ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ ค้าขาย โดยจะทำการสุ่มเพื่อคัดเลือกบุคคลที่จะให้ข้อมูลและเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ โดยอาชีพแต่ละอาชีพที่ผู้กู้เขียนในคำขอกู้จะต้องนำไปทำจริง ๆ และเป็นข้อมูลที่ไม่เบียดเบียนจากความเป็นจริงที่ได้

ตอนที่ 3 ตัวแปรและตัวชี้วัดในการประเมินโครงการ

การวิจัยเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้ความจริงเพื่อตอบปัญหาวิจัยหรือข้อสงสัยที่เกิดขึ้น กระบวนการที่นำมาใช้ในการหาคำตอบของปัญหาต้องเป็นกระบวนการที่เป็นเหตุเป็นผลมีความน่าเชื่อถือ

3.1 ความหมายของตัวแปรในการวิจัย

สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการหาคำตอบของปัญหาวิจัยมีหลายประเภท อาจมีค่าคงที่หรือแปรเปลี่ยนค่าไปได้ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะและโครงสร้างของสิ่งที่ผู้วิจัยกำลังศึกษา ในทางวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์สิ่งที่ผู้วิจัยศึกษาเพื่อหาคำตอบนั้น เรียกว่า ตัวแปร (Variable) ตัวอย่างของตัวแปรที่มีการศึกษาทางด้านสังคมวิทยา จิตวิทยา และการศึกษา ได้แก่ เพศ รายได้ การศึกษา การจัดชนชั้นทางสังคม การเปลี่ยนอาชีพ ระดับความพึงพอใจ เจตคติ ความวิตกกังวล ผลสัมฤทธิ์ ฯลฯ อาจกล่าวได้ว่าคุณสมบัติอย่างหนึ่งของตัวแปรทั้งหลายคือ ค่าของตัวแปรซึ่งมีค่าแตกต่างกันไปตามลักษณะของตัวแปร โดยค่าของตัวแปรเหล่านี้อาจกำหนดแทนได้ด้วยตัวเลข (Numeric) หรือค่าที่ถูกกำหนดขึ้น เช่น Y เป็นสัญลักษณ์ที่ถูกกำหนดขึ้นมาเพื่อใช้เป็นตัวแปรตัวหนึ่ง ดังนั้น เราสามารถกำหนดค่าซึ่งเป็นตัวเลขต่าง ๆ

เพื่อนำมาแทนในตัวแปร Y ได้ ขึ้นอยู่กับค่าของตัวแปรนั้นถูกกำหนดให้เป็นอะไร จึงอาจสรุปได้ว่าสิ่งใดก็ตามที่มีค่าเดียวคงที่ไม่เปลี่ยนแปลง สิ่งนั้นไม่เป็นตัวแปร เช่น สุนัข คน แมว ชาย หรือหญิง เป็นต้น เราสิ่งที่มีค่าเดียวนี้ว่า ค่าคงที่ (Constant) และเขียนด้วยตัวพิมพ์เล็กในภาษาอังกฤษ เช่น a เป็นต้น แต่ถ้าเป็นเชื้อชาติของคน ชนิดของแมว พันธุ์ของสุนัข ความงามของผู้หญิง เหล่านี้มีค่าไม่คงที่เพราะสามารถเปลี่ยนแปลงค่าไปได้ตลอดเวลาสิ่งใดก็ตามที่มีค่าเปลี่ยนแปลงได้หลายค่าหรือมีค่าไม่คงที่ เราเรียกว่า ตัวแปร (Variable) เพราะมีค่าแปรเปลี่ยนไปได้หลาย ๆ ค่า

3.2 ความหมายของตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด หมายถึง ข้อความที่แสดงหรือระบุประเด็นที่ต้องการประเมินหรือตัวแปรที่ต้องการศึกษานั้น จะบรรลุผลสำเร็จตามเกณฑ์นั้น จะมีสภาพหรือคุณลักษณะที่ค่อนข้างเป็นรูปธรรมอย่างไรซึ่งตัวชี้วัดจะมีทั้งในส่วนที่แสดงลักษณะในเชิงปริมาณและในส่วนที่แสดงลักษณะในเชิงคุณภาพ

3.3 การกำหนดค่าตัวแปรและตัวชี้วัด

การกำหนดค่าตัวแปรเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงระดับของข้อมูลที่เป็นตัวเลขซึ่งเก็บรวบรวมได้จากการวัด โดยตัวเลขที่ใช้แสดงค่าปริมาณ หรือตัวแทนที่ถูกกำหนดมาจากคุณลักษณะของตัวแปร สมมติว่า นักศึกษาต้องการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านในหมู่บ้านที่ตนเองทำงานอยู่ผู้ศึกษาต้องทราบมาก่อนว่าในหมู่บ้านนั้นมีกองทุนมาแล้วกี่กองทุน ผู้ศึกษาต้องกำหนดค่าที่เป็นตัวเลขให้กับกองทุนที่มีทั้งหมดให้กับหมู่บ้านการกำหนดค่าตัวชี้วัด ในการกำหนดค่าของตัวชี้วัดนั้นสามารถจำแนกเป็น 8 ลักษณะคือ

1. การกำหนดค่าของตัวชี้วัดในเชิงปริมาณ เป็นการกำหนดค่าตัวชี้วัดที่เป็นตัวเลขโดยใช้ค่าสถิติอย่างง่าย ๆ อาทิ ร้อยละ อัตราส่วน จำนวน หรือค่าเฉลี่ย เป็นต้น การกำหนดค่าตัวชี้วัดในควมปริมาณที่ใช้กับกองทุนหมู่บ้านนั้น ผู้ศึกษาจะทำการสำรวจกลุ่มบุคคลเป้าหมายเพื่อมาให้อข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน อาจกำหนดได้เช่น จำนวนสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านมีจำนวนทั้งหมด 125 คน ผู้ศึกษาอาจจะสำรวจข้อมูลได้โดยเก็บข้อมูลจากจำนวนสมาชิกโดยใช้อัตราร้อยละ 50 ก็ได้ หรืออาจจะทำได้จากการกำหนดจำนวนของสมาชิกกองทุนขึ้นเพื่อเป็นการหาข้อมูลได้ง่ายขึ้น

2. การกำหนดค่าของตัวชี้วัดในเชิงคุณภาพ เป็นการกำหนดค่าตัวชี้วัดในลักษณะของข้อความที่ระบุความคิดเห็น ความสอดคล้อง ความเหมาะสมตามความคิดเห็นของรายบุคคล หรือกลุ่มบุคคล ซึ่งในบางกรณีอาจจะต้องแปลงการกำหนดค่าในเชิงคุณภาพเป็นเชิงปริมาณให้อยู่ในรูปของร้อยละ หรือสัดส่วนระหว่างสิ่งที่ต้องการ ได้การกำหนดตัวชี้วัด บริบทระดับประเทศ เช่น สภาพดิน ป่าไม้ สภาพศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น

ตัวชี้วัดบริบทระดับประเทศ หรือตัวชี้วัดบริบทรอบนอก ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

1. ความยากจนของประเทศ
2. นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
3. ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ
4. สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน
5. ความเดือนร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน
6. บรรยากาศของความอ่อนแอในท้องถิ่นชนบท บางคนเรียกว่า ความล่มสลายของท้องถิ่น

ชนบท

7. ตำนนิยมในกระแสวัฒนธรรมและสินค้าจากต่างประเทศ

ตัวชี้วัดบริบทระดับท้องถิ่น หรือตัวชี้วัดบริบทภาพในท้องถิ่น ประกอบไปด้วยตัวแปรตามบร.1 ดังต่อไปนี้

1. ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน / ชุมชน
2. สภาพปัจจุบัน
3. ด้านเศรษฐกิจทั้งหมู่บ้าน / ชุมชน
4. ด้านวัฒนธรรม

5. ข้อมูลด้านอื่น ๆ เช่นวัฒนธรรมประเพณี หรือแบบแผนการดำเนินชีวิตที่เด่น ๆ ของท้องถิ่น และชุมชน ลักษณะบางประการที่สื่อถึงความไม่เข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่น เช่น การละทิ้งถิ่น การแตกแยกของครอบครัว ความไม่สามัคคี โรคภัยประจำท้องถิ่น เป็นต้น

3.4 การวิจัยเชิงระบบมีการประเมินอยู่ 2 แบบ คือ

1. ประเมินระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้ที่จะเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่จะบริหารจัดการกองทุนให้มีประสิทธิภาพและสามารถที่จะดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน สามารถที่จะให้คำแนะนำในการประกอบอาชีพต่าง ๆ แก่สมาชิกกองทุน หรือเป็นการแนะนำอาชีพเสริมต่าง ๆ เพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนและครอบครัวและสร้างอาชีพใหม่ขึ้นในชุมชน

2. ระบบการบริหารผู้กู้

การบริหารผู้กู้ คณะกรรมการกองทุนจะมีหน้าที่ต่าง ๆ ในด้านการบริหารผู้กู้ เช่น เมื่อผู้กู้ต้องการกู้เงินกองทุน คณะกรรมการจะต้องให้คำปรึกษาทางด้านการทำสัญญาการติดตามตรวจสอบเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้แก่สมาชิกกองทุน

ตอนที่ 4 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

ในการประเมินโครงการใด ๆ การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอนที่ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ และมีความสอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลแต่ละประเภทด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะต้องมีความเหมาะสมกับการใช้รวบรวมข้อมูลที่มีลักษณะแตกต่างกัน ดังนั้นจะต้องมีการเลือกเครื่องมือที่เหมาะสมที่สามารถใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้สอดคล้องกับความต้องการ ซึ่งสามารถจำแนกเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. การสังเกต (Observation) เป็นเครื่องมือวิจัยที่จะต้องใช้ตัวบุคคลซึ่งในที่นี้คือตัวของผู้วิจัยเองมาทำหน้าที่ในการวัดโดยใช้หูและตา เป็นเครื่องมือสำคัญการติดตาม เผ่าสังเกตพฤติกรรมของบุคคลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วทำการจดบันทึกข้อมูลที่ได้ไว้เพื่อป้องกันการลืมสิ่งที่ได้จากการสังเกตเช่น เข้าไปเก็บข้อมูลจากสมาชิกกองทุนหรือคณะกรรมการกองทุน ผู้เก็บข้อมูลอาจจะสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เขาแสดงขณะเรากำลังสัมภาษณ์เขาอยู่แล้วนำมาเป็นการศึกษา

2. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยเป็นรูปแบบหนึ่งของการสนทนา แต่เป็นการสนทนาอย่างมีจุดมุ่งหมายตามที่ผู้วิจัยกำหนด ซึ่งการ

สัมภาษณ์จะได้เก็บกลุ่มเป้าหมายที่อ่านหนังสือไม่ออก เขียนหนังสือไม่ได้ ซึ่งประชากรในชนบทส่วนใหญ่จะอ่านและเขียนหนังสือไม่ค่อยจะได้

การสัมภาษณ์นั้นจะต้องใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลค่อนข้างมาก เพราะการที่เราจะได้ข้อมูลในแต่ละคนจะใช้เวลามากในการตอบคำถาม การใช้คำพูดในการสัมภาษณ์ควรใช้คำพูดคุยอย่างเป็นกันเองกับผู้ถูกสัมภาษณ์ เพื่อไม่ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เกร็งเกินไป เราไม่ควรใช้คำพูดที่ทำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์รู้สึกอึดอัดในการตอบคำถาม และแจ้งวัตถุประสงค์ให้แก่ผู้ถูกสัมภาษณ์ทราบล่วงหน้าก่อน เพราะฉะนั้นการสัมภาษณ์จึงเหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับบัณฑิตกองทุน เพราะสามารถที่จะได้ข้อมูลโดยตรงตามข้อคำถามที่ต้องการทราบ

3. การสำรวจอย่างมีส่วนร่วม คือ การเข้าไปมีส่วนร่วมกับประชาชนและสมาชิกกองทุนในหมู่บ้าน โดยการเข้าไปคลุกคลีทำความคุ้นเคยกับประชาชน เพราะถ้าหากเรามีความคุ้นเคยแล้ว การจะได้มาซึ่งข้อมูลต่าง ๆ ก็จะง่ายขึ้น โดยการมีส่วนร่วมนั้นเราก็คงจะเข้าไปช่วยงานหรือเวลาที่คณะกรรมการกองทุนจัดให้มีการประชุมสมาชิกกองทุนตัวบัณฑิตก็เข้าไปมีส่วนร่วมเพื่อเป็นการเก็บข้อมูลต่าง ๆ ของกองทุน

4. การจัดเวทีประชาคม การจัดเวทีประชาคม บัณฑิตกองทุนจะทำหน้าที่ในการจัดเวทีโดยการเชิญตัวแทนคณะกรรมการแต่ละหมู่บ้าน มาทำการแลกเปลี่ยนปัญหาหรือสรุปผลต่าง ๆ ในการบริหารจัดการกองทุนว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นอย่างไรบ้าง และตัวบัณฑิตก็ได้ข้อมูลที่ต้องการเพื่อไปประกอบในการทำแบบรายงาน โดยการจัดเวทีประชาคมนั้นจะทำให้ทั้งการจัดเวทีระดับหมู่บ้านและระดับตำบล ซึ่งการจัดเวทีปัญหาต่าง ๆ จะถูกนำมารวบรวมเพื่อทำการสรุปและหาทางแก้ไข

ตอนที่ 5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ความหมายของข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ข้อมูล (Data) หมายถึง ข้อเท็จจริงที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ใจากกลุ่มเป้าหมายหรือเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ตอบคำถามของในประเด็นที่ต้องการประเมินแหล่งข้อมูล หมายถึง แหล่งที่เก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่เป็น คน เอกสาร วัตถุ หมู่บ้าน หรือสถานการณ์ ที่สามารถให้ข้อมูลตามตัวชี้วัดที่กำหนดเพื่อใช้ตอบประเด็นคำถาม โดยจะต้องมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของโครงการนั้น ๆ ซึ่งมีทั้งแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ

5.2 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใด ๆ อาจจะมีขั้นตอนของการเก็บรวบรวมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพเป็น 6 ขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดข้อมูลและตัวชี้วัด เป็นขั้นตอนของการกำหนดข้อมูลจากการวิเคราะห์จุดประสงค์ว่ามีอะไรบ้าง เป็นข้อมูลที่อยู่ในลักษณะใด ระดับของข้อมูลใด และจะใช้อะไรเป็นตัวชี้วัด ซึ่งจะสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของข้อมูลที่ต้องการอย่างแท้จริง

2. กำหนดแหล่งข้อมูล เป็นขั้นตอนของการหาแหล่งข้อมูลและผู้ให้ข้อมูล ซึ่งการกำหนดแหล่งข้อมูลนั้น จะเป็นหมู่บ้านที่ตัวบัณฑิตทำงานอยู่ ส่วนผู้ให้ข้อมูลนั้นก็จะเป็นประชาชนในหมู่บ้าน สมาชิกกองทุน คณะกรรมการกองทุน

3. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง บัณฑิตกองทุนจะทำการกำหนดสมาชิกบางส่วนของกลุ่มเป้าหมายที่เป็นตัวแทนที่ดีของกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้ข้อมูลที่ได้นั้นเป็นข้อมูลที่เป็นความจริงไม่ใช่ข้อมูลเท็จ

4. เลือกวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นตอนของการเลือกวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้เป็นการง่ายในการเก็บรวบรวมซึ่งก็มีหลายวิธีเช่น การทำแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต เป็นต้น

5. สร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นตอนของการเลือกสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่มีคุณภาพที่สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างถูกต้องครบถ้วน และเชื่อถือได้

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริง ก่อนจะออกเก็บรวบรวมข้อมูลจะต้องมีการวางแผนและวิธีการดำเนินการเพื่อที่จะได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างครบถ้วน

5.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีหลากหลายวิธีที่จะใช้ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านนั้น ได้แก่ การสัมภาษณ์ เพราะว่าจะระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์มีโอกาสได้เจอหน้ากัน และทำให้เราได้ข้อมูลที่ต้องการได้ครบถ้วน การใช้คำถามเพื่อสัมภาษณ์อาจจะเป็นการที่เข้าใจง่าย และจะมาให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบคำถามได้ง่ายและไม่สับสนกับคำถามที่ถาม การสังเกต คือการสังเกตจากพฤติกรรม บุคลิกท่าทางของผู้ถูกสัมภาษณ์แสดงออกมาขณะที่ทำการสัมภาษณ์ และการเรียนรู้ในชุมชน โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชาวบ้านร่วมกันทำขึ้น

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้มาจากการการศึกษากองทุนหมู่บ้านซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลมีทั้งเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ ส่วนข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์เกี่ยวกับกองทุนนั้น เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นข้อมูลที่อยู่ในลักษณะของข้อความที่เขียนบรรยายเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ หรือความคิดเห็นในประเด็นกำหนดอย่างลึกซึ้ง

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

เน้นการศึกษาชุมชนเป็นหลัก ทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งร่วมมือร่วมใจกันมากขึ้นและเพื่อเป็นการทราบถึงปัญหาในด้านต่าง ๆ ของชุมชน ทั้งทางด้านลบและด้านบวกเพื่อที่จะได้ช่วยกันแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง และเป็นการประเมินสถานการณ์กองทุนหมู่บ้านโดยเน้นเจาะลึกถึงชุมชนที่ได้ประโยชน์จากกองทุนหมู่บ้านในด้านคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ต่าง ๆ ความคล่องตัวของสภาพเศรษฐกิจในชุมชน การเข้าไปมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเพื่อช่วยกันแก้ปัญหาว่ามีมากน้อยเพียงใด ข้อมูลที่ได้ก็จะได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกตและบันทึกต่าง ๆ

ดังนั้นข้อมูลในบทนี้จะ เป็นข้อมูลและเนื้อหาซึ่งได้กล่าวถึงวิธีการต่าง ๆ ที่จะใช้ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการและไม่เป็นข้อมูลเท็จ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหลาย ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกองทุนให้ได้อย่างยั่งยืนในอนาคต

บทที่ 4

ผลการติดตามการประเมินผล

ผลการติดตามการประเมินผลโครงการกองทุนหมู่บ้านลำทองหลวง หมู่ที่ 7 ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา แบ่งออกเป็น 5 ข้อ ดังนี้คือ

1. ผลการประเมินบริบทชุมชน
2. ผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านโดยภาพรวม
3. ผลการประเมินผลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้ยืม
4. ผลอื่นๆที่เกิดขึ้นจากโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
5. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์ 4 ประการ ได้แก่

5.1 เพื่อทราบว่ากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติบรรลุเป้าหมายเพียงใด

5.2 เพื่อให้ทราบว่ามิปัจจัยด้านบวกและด้านลบอะไรบ้างที่สนับสนุนหรือขัด

ขวางการบรรลุเป้าหมายของกองทุน

5.3 เพื่อให้ทราบว่าได้เกิดองค์การเครือข่ายของการเรียนรู้หรือไม่ จากกระบวนการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้

5.4 เพื่อให้ทราบตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน

1 ผลการประเมินบริบทชุมชน

1.1 บริบทระดับประเทศ

1.1.1 ความยากจนของประเทศ

ในบริบทระดับประเทศ มีส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ความยากจนของคนในประเทศ (วารสารเศรษฐกิจและสังคม : หน้า 37 - 44)

เกี่ยวกับสถานการณ์ความยากจนของประเทศโดยรวมเมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ระดับของรายได้ พบว่าความยากจนมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นภายหลังประเทศประสบกับวิกฤตเศรษฐกิจในปี 2540 ทำให้คนจนในปี 2543 เพิ่มขึ้นเป็น 8.9 ล้านคน โดยกลุ่ม "คนจนมาก" มีจำนวนเพิ่มขึ้นถึง 18 ล้านคน และกลุ่ม "คนเกือบจน" เพิ่มขึ้นอีก 0.2 ล้านคน ซึ่งคนกลุ่มนี้พร้อมที่จะเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นกลุ่มคนจน และกลุ่มคนรวย ก็มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นด้วยเช่นกัน ความยากจนในระดับพื้นที่ พบว่า ความยากจนมีการกระจุกตัวค่อนข้างมากในเขตชนบท กล่าวคือ คนจนร้อยละ 91.7 ของคนทั้งประเทศ อาศัยในเขตชนบทและคนจนกว่าครึ่งหนึ่งของคนจนทั้งหมด อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และหากพิจารณาสัดส่วนของหมู่บ้านยากจน ทั่วประเทศในปี 2543 พบว่ามีหมู่บ้านยากจนทั่วประเทศ จำนวน 15,246 หมู่บ้าน หรือคิดเป็นร้อยละ 23.5 ของหมู่บ้านทั่วประเทศ โดย

จังหวัดที่มีหมู่บ้านยากจนสูงสุดถึงร้อยละ 80 ของหมู่บ้านยากจนทั้งหมดโดยเป็นหมู่บ้านในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 18 จังหวัด ส่วนอีก 7 จังหวัดอยู่ในภาคเหนือของประเทศ

รัฐบาลได้กำหนด ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาความยากจนของประเทศแบบยั่งยืน คือ การลดสัดส่วนคนจนจากร้อยละ 15 ให้เหลือไม่เกินร้อยละ 12 ของประชากรในปี 2549 การกระจายบริการทางสังคมและบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจให้มีความเป็นธรรมและเข้าถึงคนยากจนทั้งในชนบทในเมือง และการลดความเหลื่อมล้ำระหว่างคนจน และกลุ่มคนในสังคมด้วยกัน

2. นโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

หลักการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อต้องการพลิกฟื้นเศรษฐกิจของประเทศรวมทั้งแนวทางการพัฒนาต่อไปในอนาคต โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมให้มากขึ้นด้วยการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนด้านต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและให้เกิดความต่อเนื่อง โดยแนวทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างชัดเจนในภาพรวมดังนี้(<http://www.ismed.or.th/>)

1. เพื่อบรรเทาปัญหาของกลุ่มอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมที่กำลังประสบอยู่ในปัจจุบันและช่วยพยุงกลุ่ม SMEs ให้ดำรงอยู่รอดพ้นจากวิกฤตเศรษฐกิจมีแนวทางดำเนินการ คือ

1.1 ปรับปรุงเพิ่มเติม ในจุดที่ SMEs มีปัญหาไม่ว่าจะเป็นในด้านเทคโนโลยีการผลิตและการบริหาร , ด้านการตลาด , การเข้าถึงแหล่งเงินทุนต่าง ๆ , การพัฒนาบุคลากร หรือแม้แต่การเข้าถึงแหล่งข้อมูลต่าง ๆ

1.2 การสร้างเครือข่ายการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่ปฏิบัติการ

1.3 การสร้างเครือข่ายการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สนับสนุนซึ่งกันและกัน ไม่ว่าจะเป็นองค์กรของรัฐ , เอกชน , ทั้งส่วนกลางและภูมิภาค , สถาบันอิสระเฉพาะทาง , สถาบันการศึกษา

2. การพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ดำเนินการอยู่แล้วให้ขยายตัวเจริญเติบโต และสามารถแข่งขันได้ ทั้งในระดับประเทศและระดับโลกโดยมีความสามารถเทียบได้กับวิสาหกิจ SMEs ต่างชาติ และสามารถออกไปแข่งขันในต่างประเทศ มีแนวทางดำเนินการ คือ

2.1 เน้นความเข้มแข็ง การพัฒนาไปสู่มาตรฐานสากล ทั้งด้านมาตรฐานคุณภาพสินค้า , ความรวดเร็วในการส่งมอบสินค้าและการให้บริการ , มาตรฐานระบบการบริหารการผลิต เช่น ISO 9000 หรือ ISO14000 , มาตรฐานสุขอนามัย , การป้องกันสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ , การคุ้มครองแรงงาน และสิทธิมนุษยชน

2.2 เน้นกลไกการสนับสนุนเงินทุน การร่วมทุน (Venture Capital) และการระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์สำหรับ SMEs เพื่อการปรับปรุงผลผลิต เทคโนโลยีการผลิตและนวัตกรรม และเพื่อที่จะขยายกิจการให้เพิ่มมากขึ้น

3. การสร้างกลุ่มอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ที่มีอนาคต และนวัตกรรม ที่กลุ่มมีนโยบาย การพัฒนาให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการดำเนินการ คือ

- 3.1 เน้นในเรื่องข้อมูลข่าวสารการลงทุนสาขาที่มีศักยภาพ
- 3.2 เน้นกลไกการส่งเสริมอย่างใกล้ชิดและครบวงจรในลักษณะการบ่มเพาะ (Incubation)
- 3.3 เน้นกลไกสินเชื่อเพื่อการเริ่มต้นกิจการ (Star-up Loans)
- 3.4 เน้นกลุ่มเป้าหมายค่านโยบาย เช่น กลุ่มผู้มีความรู้ และประสบการณ์การทำงาน , กลุ่ม ผู้ที่จบการศึกษาใหม่ที่มีความสามารถในเชิงนวัตกรรม หรือกลุ่มราษฎรอิสระที่จะจัดตั้งหน่วยผลิตหรือ ธุรกิจชุมชน

3. ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศไทย (หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ : 8 สิงหาคม 2545)

จากภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศไทย พบว่าประเทศไทยมีการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จากปี 2544 ประเทศไทยได้ดุลการค้ากับต่างประเทศถึง 12,055 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขณะที่ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2545 ประเทศไทยได้ดุลการค้าจากต่างประเทศเพียง 1,807 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จากข้อมูลที่ได้ทำให้ทราบว่าในช่วง 4 ปีที่ผ่านมาประเทศไทยได้เสียดุลการค้าในเรื่องของการส่งออกสินค้าเป็นจำนวนหลายพันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเหตุนี้ทำให้กระทรวงพาณิชย์ต้องเร่งหาทางแก้ไข

นายราชนนทร์ พจนสุนทร โฆษกกระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า ทางกระทรวงพาณิชย์ได้เตรียมการที่จะเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อของบประมาณในการดำเนินการ บริหารจัดการด้านการนำเข้าสินค้าต่างประเทศเพื่อลดปัญหาการขาดดุลการค้าของประเทศไทย

ในเบื้องต้นจะเสนอของบประมาณ 20-30 ล้านบาท เพื่อใช้ในการว่าจ้างบุคลากรในการสำรวจข้อมูลภาคการผลิตของไทยว่าสินค้าใดมีคุณภาพเป็นอย่างไรสามารถที่จะใช้ทดแทนการนำเข้าได้หรือไม่ ขณะนี้กระทรวงพาณิชย์ได้มีการดำเนินการจัดทำฐานข้อมูล โดยจากข้อมูลระบุว่าในปี 2544 ไทยมีการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศมูลค่า 2.76 ล้านล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 54 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (ค่าจีดีพี) โดยสินค้านำเข้าแบ่งเป็น 4 หมวดใหญ่ คือ

1. สินค้าทุน ร้อยละ 47.2
2. วัตถุดิบและสินค้ากึ่งสำเร็จรูป ร้อยละ 31.9
3. น้ำมันเชื้อเพลิง ร้อยละ 11.6
4. สินค้าอุปโภคบริโภค รวมถึงสินค้าฟุ่มเฟือย ร้อยละ 8.2

และสินค้าอื่น ๆ อีกร้อยละ 1.1 ในจำนวนนี้เป็นสินค้าที่ไทยผลิตได้และมีการส่งออก 5,509 รายการ โดยมีมูลค่าการส่งออกสูงกว่าการนำเข้าจำนวน 2,209 รายการ คิดเป็นร้อยละ 31.3 ของรายการสินค้านำเข้าทั้งหมด

โดยสินค้านำเข้าที่ประเทศไทยมีมูลค่าการนำเข้ามากกว่าการส่งออกได้แก่ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ เครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรม ส่วนสินค้านำเข้าที่เรามีการส่งออกมากกว่าการนำเข้าคือ เครื่องคอมพิวเตอร์อุปกรณ์และส่วนประกอบ ทั้งนี้ประเทศไทยจะไปจัดทำข้อมูลเพื่อที่จะรณรงค์ให้ผู้ผลิตสินค้าของ

ประเทศใช้ของในประเทศ การพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศให้เข้มแข็งเพื่อทดแทนการนำเข้า รวมทั้งเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการต่อรองทางการค้ากับต่างประเทศ ซึ่งจะทำให้การบริหารการนำเข้าของประเทศจากนี้ไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น และมีเป้าหมายที่ชัดเจน กระทรวงพาณิชย์ได้เสนอมาตรการที่ควรดำเนินการเพื่อบริหารจัดการด้านนำเข้า ได้แก่ การใช้มาตรการด้านภาษีและมาตรการที่มีใช้ภาษีสำหรับสินค้านำเข้าบางรายการ เช่น การกำหนดมาตรฐานบังคับสำหรับสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าบางชนิดมาตรฐานสินค้าอาหาร การตอบโต้การทุ่มตลาด สินค้าผลิตภัณฑ์เหล็ก เป็นต้น นอกจากนี้จะใช้กฎหมายในประเทศที่มีอยู่ ในการตรวจสอบคุณภาพสินค้าจำนวนอาหารและยานำเข้า สิ่งเหล่านี้จะช่วยพวงภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศไทยได้บ้าง

4. สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน

สภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของคนในประเทศ แต่สภาพแวดล้อมในปัจจุบันได้ถูกทำลายลงมากจนกลายเป็นปัญหาที่รุนแรงและส่งผลกระทบต่อเนื่องกันไปทั่วโลก (วารสาร เศรษฐกิจและสังคม : หน้า 57 - 66)

ประชาชนในเมืองและประชาชนในชนบทต้องประสบกับปัญหาต่าง ๆ มากมายทำให้ประชาชนมีความต้องการที่แตกต่างกัน เช่น ประชาชนในเมืองต้องการน้ำที่สะอาด และอากาศที่ดี ไม่มีเสียงอีกที่ก้องก้องให้เกิดความรำคาญ ในขณะที่ประชาชนในชนบทนั้นก็ต้องการแหล่งน้ำ และสภาพพื้นที่ดีเพื่อใช้ประโยชน์ทางการเกษตร มีป่าไม้เพื่อใช้เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร และช่วยรักษาระบบนิเวศของชนบทไว้ ในสถานการณ์ของสภาพแวดล้อมในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสภาพที่อยู่อาศัยปัญหาคุณภาพของแหล่งน้ำ เสียงและอากาศที่เป็นพิษ ป่าไม้เสื่อมโทรม การแย่งชิงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติรวมทั้งปัญหาอาชญากรรม การฉกชิงวิ่งราว และปัญหาขยะพืดเป็นปัญหาที่สะท้อนให้เห็นถึงความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมที่ชัดเจนและนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้นโดยปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวได้ส่งสมจนก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม ซึ่งหากไม่ร่วมกันเร่งแก้ไขสถานการณ์ให้สภาพแวดล้อมพลิกฟื้นกลับมาสู่ภาวะที่ดีแล้ว สภาพสังคมที่เสื่อมถอยย่อมส่งผลกระทบต่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในประเทศเช่นกัน

ดังนั้นในการฟื้นฟูสภาพแวดล้อม เพื่อนำมาซึ่งความอยู่ดีมีสุขของคนไทยทุกคนนั้น จำเป็นต้องสร้างจิตสำนึกให้ทุกภาคส่วนในสังคมมีการประสานร่วมมือและร่วมทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมรอบตัวคนให้อยู่ในสภาวะที่ดี ประชาชนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมและมีคุณภาพ ขณะเดียวกันควรร่วมกันขยายผล "ความอยู่ดีมีสุข" ให้บังเกิดขึ้นกับกลุ่มคนทุกกลุ่มทั้งในเขตเมืองและชนบททั่วประเทศ ด้วยการร่วมกันสร้างสภาพแวดล้อมที่มีอยู่รอบตัวเราให้ดีขึ้น เพื่อนำมาซึ่งความอยู่ดีมีสุขของคนไทยทุกคน

1.2 บริบทระดับท้องถิ่น

1.2.1 ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้านลำทองหลวง

เมื่อครั้งก่อนที่จะตั้งหมู่บ้านนั้นคนเฒ่าคนแก่ได้เล่าว่าหมู่บ้านลำทองหลวงนั้น ได้มีต้นทองหลวงเยอะมากและมีลำคลองไหลผ่านจึงทำให้ชาวบ้านที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานบริเวณหมู่บ้านพากันเรียกชื่อว่า "บ้านลำทองหลวง" ครอบครัวยที่อพยพมาอยู่เป็นครอบครัวแรกคือ ครอบครัวของ

นางจำปี วงสุวรรณ และต่อมาไม่นานมากนักก็มีครอบครัวอื่น ๆ ตามมาในภายหลัง หมู่บ้านลำทองกลางเริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2494 หรือประมาณ 50 ปีมาแล้ว บ้านลำทองกลางตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 7 ต. ปากช่อง อ. ปากช่อง จ. นครราชสีมา

คนกลุ่มแรกที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานคือ

- 1.นางจำปี วงสุวรรณ และครอบครัว
2. นางชวน กงจตุรัส และครอบครัว
3. นางโปด กองโพธิ์ และครอบครัว
4. นางม้วน ชินพันธ์ และครอบครัว
5. นายเหลียง นาคพินิจ และครอบครัว

คนกลุ่มนี้ได้นำครอบครัวโยกย้ายจากถิ่นฐานที่อยู่เดิมซึ่งแต่ละครอบครัวนั้นก็มาจากหลาย ๆ พื้นที่ เช่นมาจากบ้านหมาก อ. มวกเหล็ก จ. สระบุรี และบางส่วนก็อพยพมาจาก อ. สีคิ้ว , อ. ขามสะแกแสง สาเหตุที่กลุ่มคนเหล่านี้ได้อพยพย้ายเข้ามาอยู่ในพื้นที่หมู่บ้านลำทองกลางเพราะว่ามีแหล่งน้ำและป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์มากกว่าพื้นที่เดิมที่ทำมาหากินลำบาก และได้นำพาครอบครัวเข้ามาจับจองที่ดินทำกินเป็นของตนเองและต่อมาก็ได้มีชาวบ้าน ได้อพยพตามเรื่อย ๆ บางครอบครัวก็มาทำไร่ ทำการเกษตร เลี้ยงสัตว์ หรือรับจ้าง

สภาพภูมิประเทศ มีลักษณะเป็นที่ราบสูงมีภูเขาล้อมรอบหมู่บ้านและมีลำคลองไหลผ่าน ลักษณะภูมิอากาศจะร้อนชื้น และมีครบทั้ง 3 ฤดู อากาศในหน้าหนาวจะไม่หนาวมากกำลังสบาย หน้าร้อนจะร้อนมาก

อาณาเขต	ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลหนองย่างเสือ
	ทิศใต้	ติดต่อกับ	หมู่ 20 บ้าน ไทยเจริญ
	ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	หมู่ 20 บ้าน ไทยเจริญ
	ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อำเภอมวกเหล็ก จ.สระบุรี

สภาพป่าไม้ในปัจจุบันไม่ค่อยที่จะมีมากนักที่มีป่าไม้ก็คือกระถินณรงค์ที่กรมป่าไม้ได้นำมาปลูกตามภูเขาและต้นไม้ชนิดอื่น ๆ ก็มีให้เห็นไม่มากนักสาเหตุก็เนื่องมาจากชาวบ้านได้นำเข้าไปทำลายป่าก็เพื่อจะจับจองที่ดินทำกินและไม่มีการปลูกป่าทดแทน ส่วนพื้นที่สาธารณะที่จะได้ให้ชาวบ้านได้ใช้ประโยชน์นั้นก็จะมีพื้นที่วัดและสนามบริเวณโรงเรียนที่ได้ให้ชาวบ้านได้ใช้เล่นกีฬาและทำกิจกรรมอื่น ๆ

1.2.2สภาพปัจจุบัน

ลักษณะประชากร

หมู่บ้านลำทองกลางมีจำนวนครัวเรือน 175 ครัวเรือน มีประชากรทั้งหมด 559 คน ชาย 305 คน หญิง 294 คน กลุ่มอายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วง อายุ 18 –50 ปีเต็ม

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละของประชากรจำแนกตามลักษณะของประชากร

ลักษณะของประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
1. เพศ			
- ชาย	305	50.91	
- หญิง	294	49.09	
2. อายุ			
1 วัน – 3ปีเต็ม	32	5.34	
3 ปี 1วัน – 6ปีเต็ม	40	6.67	
6 ปี 1 วัน – 12 ปีเต็ม	69	11.51	
12ปี1วัน – 14 ปีเต็ม	38	6.34	
15ปี1วัน – 18 ปีเต็ม	27	4.50	
18 ปี 1วัน – 50 ปีเต็ม	325	54.25	
50ปี1วัน – 60 ปีเต็ม	35	50.84	
60 ปี 1 วัน ขึ้นไป	33	5.50	
3.จบการศึกษา			
ประถมศึกษา	200	84.74	
มัธยมศึกษา	17	43.58	
ศึกษาผู้ใหญ่	10	25.64	
อุดมศึกษา	9	23.07	
4. การประกอบอาชีพ			
ทำไร่	48	ครอปครัว	31.16
ค้าขาย	13	ครอปครัว	8.44
เลี้ยงสัตว์	10	ครอปครัว	6.49
รับจ้าง	80	ครอปครัว	51.94
รับราชการ	3	ครอปครัว	1.94

แหล่งน้ำในหมู่บ้าน

แหล่งน้ำที่สำคัญในหมู่บ้านได้ใช้ในการอุปโภคบริโภคก่อนที่จะมีน้ำประปาใช้นั้นชาวบ้านได้ใช้ประโยชน์จากน้ำในลำคลอง และนำน้ำจากคลองมาใช้ในการเกษตร และใช้ในการเลี้ยงสัตว์

ตารางที่ 2 จำนวนแหล่งน้ำและการใช้น้ำจำแนกตามแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำ	จำนวน	การใช้น้ำ	
		ตลอดปี	ไม่ตลอดปี
บ่อน้ำตื้น			
บ่อน้ำบาดาล	6 บ่อ	ตลอดปี	
สระน้ำ			
คลองน้ำ	1 แห่ง	ตลอดปี	
ห้วย			
หนอง			
บึง			
แม่น้ำ			
ฝายกั้นน้ำ			
เขื่อนกั้นน้ำ			
ทะเล			

โรงเรียนและการศึกษา

หมู่บ้านลำทองกลางมีโรงเรียน 1 แห่ง ซึ่งมีการเปิดสอน ตั้งแต่ระดับอนุบาล - ประถมศึกษาปีที่ 6 ชื่อว่า “โรงเรียนบ้านลำทองกลาง” มีครูทั้งหมด 9 คน นักเรียน 190 คน นอกจากนี้ยังมีศูนย์รับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียน ซึ่งมีเด็กทั้งหมด 18 คน นอกจากนั้นยังมีเยาวชนในหมู่บ้านไปศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษา 1-6 และยังมีผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้รับการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาด้วย

ตารางที่ 3 จำนวนนักเรียนในโรงเรียนจำแนกตามระดับชั้นและจำนวนคน

ระดับชั้น	จำนวนชั้น (ห้องเรียน)	จำนวนคน	จำนวนครู (คน)
ชั้นอนุบาล1	1	19	1
ชั้นอนุบาล2	1	30	1
ชั้น ป.1	1	31	1
ชั้น ป.2	1	25	1
ชั้น ป.3	1	29	1
ชั้น ป.4	1	25	1
ชั้น ป.5	1	19	1
ชั้น ป.6	1	12	1

1.2.3 ด้านเศรษฐกิจของหมู่บ้าน

เศรษฐกิจของชุมชนของหมู่บ้านส่วนใหญ่ ชาวบ้านจะมีอาชีพรับจ้าง ทำการเกษตร เลี้ยงโคนม และค้าขาย ในหมู่บ้านไม่มีกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในหมู่บ้าน สินค้าส่วนใหญ่ที่ส่งไปขายยังต่างพื้นที่ คือสินค้าที่ได้จากการทำการเกษตร ซึ่งจะมีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อ แล้วนำส่งไปขายยังตลาดสี่มุมเมือง การผลิตซึ่งเป็นอุตสาหกรรมขนาดย่อมหรืออุตสาหกรรมในครัวเรือนยังไม่มีในชุมชน เพราะฉะนั้นเงินที่หมุนเวียนในหมู่บ้านเป็นเงินที่ได้จากการรับจ้างและทำการเกษตร ชาวบ้านที่กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้าน ไปนั้นส่วนใหญ่จะนำเงิน ไปลงทุนในอาชีพที่ตนทำอยู่เพิ่มเติม

1.2.4 ด้านวัฒนธรรม

ในหมู่บ้านมีวัดประจำหมู่บ้าน อยู่ 1 แห่งคือ วัดบ้านลำทองกลางซึ่งปัจจุบันนี้มีพระสงฆ์จำพรรษาอยู่ 5 รูป เณร 2 รูปและแม่ชี 2 รูป

งานประเพณีหมู่บ้านได้แก่

เดือนมกราคม	ประเพณี	ทำบุญขึ้นบ้านใหม่
เดือนกุมภาพันธ์	ประเพณี	วันมาฆบูชา
เดือนมีนาคม	ประเพณี	งานวัดประจำปี
เดือนเมษายน	ประเพณี	สงกรานต์รดน้ำคำหัวผู้ใหญ่และสรงน้ำพระ
เดือนพฤษภาคม	ประเพณี	วันวิสาขบูชา

เดือนกรกฎาคม	ประเพณี	วันอาสาฬหบูชาและเข้าพรรษา
เดือนตุลาคม	ประเพณี	วันออกพรรษา ตักบาตรเทโว
เดือนพฤศจิกายน	ประเพณี	ทอดกฐินประจำปี

ด้านวัฒนธรรมอื่น ๆ ของหมู่บ้าน ก็มีเช่นงานเลี้ยงผีตาปู้ประจำปีของหมู่บ้าน ซึ่งชาวบ้านที่เป็นคนเฒ่าคนแก่ในหมู่บ้านมักจัดทำกันเป็นประจำทุกปีซึ่งเป็นการเชื่อของชาวบ้านว่าถ้าเลี้ยงผีแล้วฝนจะตกตามฤดูกาลทำมาหากินก็ง่ายขึ้น

1.2.5 ข้อมูลด้านอื่น ๆ

1. ลักษณะบางประการด้านเศรษฐกิจและสังคม
 - การประกอบอาชีพของเกษตรกรที่มีความมั่นคง
 - ไม่มีการส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อมซึ่งทำให้ชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง
 - ชาวบ้านบางคนไม่มีอาชีพรองรับที่แน่นอน
2. ลักษณะที่เป็นศักยภาพด้านดี
 - ชาวบ้านมีความสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 - มีผู้นำหมู่บ้านที่เข้มแข็ง ให้ความสนใจในความเป็นอยู่ของชาวบ้าน
 - ชาวบ้านมีความกระตือรือร้นในหารทำมาหากิน
3. ลักษณะที่บ่งบอกถึงความไม่แข็งแรง
 - ชาวชนในชุมชนหมู่บ้านเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
 - ชาวบ้านบางคนติดการพนันและสิ่งมอมเมาอบายมุขต่าง ๆ

ตอนที่ 2 ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม

ผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยภาพรวมดังนี้

2.1 ผลการประเมินหน่วยระบบ A

หน่วยระบบ A คือหน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้

2.1.1 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A

1. นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติจากการสัมภาษณ์และการจัดเวทีชาวบ้านพบว่า ชาวบ้านบางคนนั้นไม่ค่อยเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายของกองทุนซึ่งบางคนคิดว่ารัฐบาล นำเงินมาให้กู้โดยไม่ต้องส่งคืนและชาวบ้านบางส่วนก็เข้าใจเกี่ยวกับนโยบายของกองทุนหมู่บ้าน เพราะว่าที่รัฐบาลได้นำเงินมาให้กู้ขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาเศรษฐกิจในชุมชนหมู่บ้าน

2.เงิน 1 ล้านบาท ช่วยแก้ปัญหาความยากจน ให้ชาวบ้านที่เป็นสมาชิกกองทุนได้กู้เงินไปลงทุนประกอบอาชีพ เสริมสร้างให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งมีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกัน

3.คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการของกองทุนได้จากการคัดเลือกจากสมาชิกกองทุน โดยคณะกรรมการมีหน้าที่ร่วมกันบริหารจัดการกองทุนให้มีประสิทธิภาพและติดตามตรวจสอบ การดำเนินงานของสมาชิกผู้กู้และการบริหารเงิน

4.ผู้สมัครขอกู้พบว่า ผู้ที่เป็นสมาชิกของกองทุนจะขอกู้เงินจากกองทุนหมู่บ้าน โดยแต่ละคนจะมีสัญญาเป็นหนังสือสัญญาซึ่งได้ทำไว้กับคณะกรรมการกองทุน

5.ทุนสะสมของหมู่บ้าน ได้จากเงินออมทรัพย์หรือเงินสัจจะที่สมาชิกกองทุนแต่ละคนได้นำมาฝากไว้ โดยจะเก็บเงินเป็นรายเดือนแล้วแต่จำนวนหุ้นที่สมาชิกมีและเงินที่ได้จากดอกเบี้ยของกองทุน

2.1.2 ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ A

1.กระบวนการคัดเลือกผู้กู้ของกองทุน พบว่า การคัดเลือกผู้กู้ของกองทุนจะคัดเลือกจากการสมัครเข้าเป็นสมาชิก และการมีเงินออมและเงินสัจจะอยู่ในกองทุนหมู่บ้านและต้องอาศัยอยู่ในหมู่บ้าน เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบของกองทุน

2.การแนะนำวิธีทำธุรกิจ พบว่าสมาชิกที่กู้เงินไปส่วนใหญ่จะไม่ค่อยได้รับคำแนะนำจากการทำธุรกิจที่เป็นอุตสาหกรรมขนาดย่อมหรืออุตสาหกรรมในครัวเรือน ชาวบ้านที่กู้เงินไปส่วนมากจะนำเงินไปลงทุนในอาชีพที่ทำอยู่หรือนำไปเลี้ยงสัตว์ใช้จ่ายในครอบครัว

3.การรับชำระหนี้พบว่า การชำระหนี้ของสมาชิกกองทุนยังไม่ได้รับชำระ เพราะสมาชิกที่กู้เงินไปส่วนมากจะชำระเป็นรายปี จะชำระบ้างก็คือ กลุ่มผู้กู้ที่กู้เงินฉุกเฉินซึ่งเป็นการกู้เงินในระยะเวลาสั้น ๆ เช่น ระยะเวลา 3-4 เดือน เป็นต้น

4.การทำบัญชีพบว่า การทำบัญชีของกองทุนนั้น คณะกรรมการจะมีหน้าที่ในการทำบัญชีเพื่อเป็นการรวบรวมข้อมูลและทราบตัวเลขของเงินกองทุนอย่างเป็นระยะ

5.บทบาทของนักศึกษาพบว่า บัณฑิตที่ทำงานกองทุนจะมีหน้าที่ในการสัมภาษณ์สอบถามเพื่อเก็บข้อมูลต่าง ๆ ของกองทุนหรือให้คำแนะนำบ้างเล็กน้อย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับกรรมการกองทุน

2.1.3 ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ A แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ผลโดยตรง พบว่า ชาวบ้านที่เป็นสมาชิกกองทุน ได้ประโยชน์จากการกู้เงินกองทุนหมู่บ้าน โดยไม่ได้เป็นหนี้รายทุนนอกระบบซึ่งคิดอัตราดอกเบี้ยแพงกว่าอัตราดอกเบี้ยของกองทุน สมาชิกได้นำเงิน ไปประกอบอาชีพที่ตนอยากทำ เช่น เลี้ยงหมู เลี้ยงวัวนม เลี้ยงไก่ ทำไร่ เป็นต้น และเพื่อเป็นการฝึกให้ชาวบ้านซึ่งส่วนใหญ่มีความรู้มีน้อย ได้บริหารเงินของตนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.ผลกระทบ โดยตรงพบว่า สมาชิกกู้ไปประกอบอาชีพ เพื่อเป็นการสร้างงานสร้างรายได้ สร้างอาชีพ บางคนก็นำเงิน ไปใช้จ่ายส่วนตัว ทำให้หมู่บ้านและชุมชนเกิดความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ถึงจะไม่มากนักก็ตาม

3.ผลกระทบ โดยอ้อม พบว่า สมาชิกที่กู้เงิน ไปบางรายก็ทะเลาะในการใช้จ่ายเงิน โดยไม่เกิดประโยชน์แก่ตนเอง และทำให้สมาชิกบางส่วนกู้เงินไปแล้วไม่นำไปประกอบอาชีพ

2.2 ผลการประเมินหน่วยระบบ B

หน่วยระบบ B คือ หน่วยระบบการดำเนินงานกิจการของผู้กู้แต่ละราย

2.2.1 ผลการประเมินบริบทเฉพาะตัวของหน่วยระบบ B

1. ประสบการณ์ในการดำเนินกิจการของผู้กู้ พบว่า ผู้กู้เงินส่วนใหญ่ที่กู้เงินไปประกอบอาชีพที่ตนถนัดเช่น ทำไร่ ค้าขาย เลี้ยงวัวนม ล้วนแต่มีประสบการณ์มาแล้วก่อนที่กู้เงินของกองทุนหมู่บ้านเพื่อไปเพิ่มในการลงทุนทำอาชีพของตน

2. หนี้รายทุนนอกระบบ พบว่า สมาชิกกองทุนที่เป็นหนี้รายทุนนอกระบบนั้นส่วนใหญ่จะเป็นหนี้เก่าแก่ที่ชาวบ้านไปเอาเมล็ดข้าวโพด ทุย มาทำไร่ข้าวโพด เมื่อถึงเวลาเก็บผลผลิตก็นำข้าวโพด ไปให้รายทุนและให้เขาคิดดอกเบี้ย

3. หนี้สินธนาคารของผู้กู้ พบว่า ผู้กู้เงินได้กู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ หรือสหกรณ์ การเกษตร ส่วนธนาคารพาณิชย์นั้น ไม่มี

4. อาชีพหลักของผู้กู้ พบว่า ผู้กู้ส่วนใหญ่มีอาชีพทำไร่ ไร่ข้าง เลี้ยงวัวนม ค้าขาย

5. รายได้ของครอบครัว พบว่า รายได้ของครอบครัวของสมาชิกกองทุนนั้นได้มาจากการทำไร่ ไร่ข้าง ค้าขาย เลี้ยงสัตว์ซึ่งเป็นรายได้ที่แน่นอน และส่วนใหญ่ไม่มีรายได้สำรองจากการทำอาชีพเสริม

6. ความรู้ความสามารถของผู้กู้และครอบครัว พบว่า สมาชิกของกองทุนส่วนใหญ่ก็ประกอบอาชีพที่ตนถนัด หรือบางคนก็มีความรู้ทางด้านช่างต่าง ๆ เช่น ช่างไม้ ช่างปูน ช่างไฟ เป็นต้น

2.2.2 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ B

1. เงินที่กู้มาได้ พบว่า ชาวบ้านนำเงินไปลงทุนทำไร่ ค้าขาย เลี้ยงสัตว์ หรือบางคนนำไปใช้จ่ายส่วนตัวหรือเพื่อใช้หนี้
2. เงินอื่น ๆ คือเงินที่ได้มาจากรายได้ทางอื่น ๆ ที่ไม่ได้มาจากกองทุนหมู่บ้าน เช่น เงินที่ได้จากการรับจากทำงาน จากผลผลิตที่นำไปขาย
3. สถานที่และวัตถุดิบ คือที่ทางทำมาหากินของแต่ละครอบครัวที่มีที่ดินเป็นของตนเอง

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยนำเข้าอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลการประเมิน ได้แก่ เทคนิควิธีการทำงาน กำลังทำงาน ซึ่งสมาชิกแต่ละคนก็ถนัดแล้วแต่อาชีพของคนที่ต้องใช้การทำงาน และกำลังที่แตกต่างกัน กับ บางคนทำคนเดียวไม่ไหวก็อาจจะจ้างคนงานเพิ่มเติม

2.2.3 ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ B

1. การทำกิจการอย่างถูกวิธีของผู้กู้แต่ละราย พบว่า สมาชิกที่กู้เงินไปทุกคนได้นำเงินไปทำกิจการที่ตนเองถนัดเพราะสมาชิกส่วนใหญ่ก็มีประสบการณ์มาแล้วทุกราย
2. การหาตลาดที่ดี พบว่า สมาชิกที่กู้เงินนำเงินไปลงทุนเมื่อผลผลิตออกมาก็นำไปขายเอง หรือส่งให้พ่อค้าคนกลางที่เชื่อถือได้ ถ้าเลี้ยงโคนมก็จะมีรถมารับนมไปส่งให้กับสหกรณ์โคนมที่เป็นสมาชิกอยู่ โดยสมาชิกไม่ต้องหาตลาดเอง

ตัวชี้วัดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ B ได้แก่ การหาวัตถุดิบที่ดี การทำบัญชี การวิเคราะห์ประเมิน เป็นต้น

2.2.4 ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ B

1. ผลโดยตรง พบว่าสมาชิกที่กู้เงิน ไปลงทุนนั้น ตั้งแต่ที่กู้เงิน ไปทำอาชีพจนถึงทุกวันนี้ชาวบ้านได้นำผลผลิตไปขาย เช่น นำพริกไปขาย ขายน้ำมันจากวัวก็ได้ค่าตอบแทนเป็นเงิน หรือได้เป็นสิ่งของ เช่น ร้านค่านำเงินไปซื้อผู้เขียนมาพิมพ์ หรือซื้อนมเพิ่มเติม เพราะสิ่งของเหล่านี้จะอยู่ได้นาน

2. ผลกระทบโดยตรง พบว่า ผู้กู้นำเงิน ไปลงทุนเพิ่มเติมเช่น ผู้กู้ที่ทำอาชีพค้าขายก็นำเงินมาซื้อของหรือซื้อสินค้าเพิ่มเติมเพื่อเป็นการขยายกิจการเพิ่มเติมจากที่มีอยู่เดิมอยู่แล้ว หรือบางรายนำเงินไปซื้อหมูมาเลี้ยง เพื่อทำเป็นแม่พันธุ์

3. ผลกระทบทางอ้อม พบว่า ผู้กู้สามารถพึ่งพาตนเองได้โดยไม่ต้องไปพึ่งพาคนอื่น สามารถพัฒนากิจการของตนเองให้มีประสิทธิภาพรู้จักการบริหารใช้เงินอย่างเกิดประโยชน์มากที่สุด

ตอนที่ 3 ผลการประมวลเทคนิควิธีการทำธุรกิจของผู้กู้

การประมวลเทคนิควิธีการดำเนินกิจการ หมายถึง การจัดกลุ่มผู้กู้ที่ทำกิจการเดียวกันให้คิดกระบวนการวิธีทำงาน (Work Procedure) ที่ดี ในแนวคิดเชิงระบบ เช่น หน่วยระบบในการทำอาชีพทำไร่ ค้าขาย เลี้ยงสัตว์ ที่จะต้องประกอบไปด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิตที่ดีนั้นจะต้องทำอย่างไร

3.1 อาชีพทำไร่ข้าว โภคปัจจัยนำเข้าที่ดี ได้แก่ เกษตรกรที่มีความสามารถ เงินลงทุน การดูแลเอาใจใส่ กระบวนการที่ดี ได้แก่ การเตรียมดิน การเลือกเมล็ดพันธุ์ การเลือกปุ๋ยที่ใช้กับข้าวโพด การหยอดข้าวโพดที่เป็นแถวเป็นแนวทำให้การดูแลรักษาง่ายขึ้น ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะ ได้แก่ เมื่อถึงเวลาเก็บเกี่ยวได้ผลผลิตที่ดี ข้าวโพดมีฝักที่ใหญ่ เมล็ดสมบูรณ์ ความชื้นไม่มาก เมื่อนำไปขายจะทำให้ได้ผลผลิตมากและได้ราคาที่ดี

3.2 อาชีพค้าขายปัจจัยนำเข้าที่ดี ได้แก่ ผู้ประกอบกิจการ เงินที่ได้จากการค้าขายสิ่งของหรือสินค้าที่น่าสนใจ สถานที่ประกอบการ กระบวนการที่ดี ได้แก่ การขายสินค้าไม่แพงเกินไป มีเงินหมุนเวียนทุกวัน ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะ ได้แก่ ชาวบ้านที่เป็นลูกค้าเกิดความพึงพอใจที่จะซื้อสินค้าในหมู่บ้านของตนเอง

3.3 อาชีพเลี้ยงวัวนมปัจจัยนำเข้าที่ดี ได้แก่ เกษตรกรที่มีประสบการณ์ เงินทุน การเอาใจใส่ กระบวนการที่ดี ได้แก่ ให้อาหารที่มีคุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะ ได้แก่ นำนมที่ได้จากแม่วัว การผสมเทียมได้ผลที่ดี แม่วัวมีคุณภาพ

ตอนที่ 4 ผลอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

4.1 ผลที่เกิดจากการออมเงินของสมาชิกกองทุน พบว่า ชาวบ้านรู้จักใช้เงินให้เกิดประโยชน์ และใช้เงินอย่างประหยัด มีความมานะอดทนในการทำงาน

4.2 ผลที่เกิดจากการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุน พบว่า คณะกรรมการบริหารงานอย่างโปร่งใสให้ความเป็นธรรมกับสมาชิกเท่ากัน

4.3 สมาชิกมีเงินลงทุนประกอบอาชีพ พบว่า สมาชิกนำเงินที่นำไปลงทุนประกอบอาชีพของตนเองเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้

นอกจากนี้ยังมีตัวชี้วัดอื่น ๆ ที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เช่น มีเงินมาหมุนเวียนในหมู่บ้าน ตัวชี้วัดที่อยู่ในหมู่บ้านมีงานทำ เป็นต้น

ตอนที่ 5 สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

5.1 การบรรลุเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ทั้ง 5 ข้อพบว่า

5.1.1 การเกิดกองทุน พบว่า ชาวบ้านในหมู่บ้านจะต้องร่วมมือกันเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งกองทุน โดยจะต้องสมัครเป็นสมาชิกกองทุนและมีเงินฝากตั้งอยู่ในกองทุนและจะต้องเป็นผู้ถือหุ้นกองทุน ร่วมกันกำหนดกฎระเบียบของกองทุน มีการจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาบริหารกองทุนแทนสมาชิก

5.1.2 การเรียนรู้เพื่อการพึ่งพาตนเอง พบว่า ในหมู่บ้านชาวบ้านมีการพึ่งพาตนเองได้โดยไม่ต้องไปพึ่งพาศูนย์คนอื่น ในชุมชนมีการพึ่งพาศูนย์กันร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

5.1.3 ระบบบริหารกองทุน พบว่า การบริหารกองทุนเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการซึ่งจะต้องศึกษาหาข้อมูลเพื่อนำมาจัดการบริหารงานกองทุนให้มีประสิทธิภาพ มีการตรวจสอบการดำเนินงานของสมาชิกและการบริหารเงิน

5.1.4 การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ พบว่า ชาวบ้านมีการประกอบอาชีพที่มั่นคงเป็นหลักแหล่ง เมื่อผลผลิตออกมาก็นำไปขายเองหรือผ่านคนกลางมารับซื้อและมีการตีราคาอย่างแน่นอน

5.1.5 การมีศักยภาพและมีความเข้มแข็ง พบว่า ชาวบ้านในชุมชนมีความสามัคคีมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง

5.2 ปัจจัยด้านบวกและด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุวัตถุประสงค์ พบว่า

5.2.1 ปัจจัยด้านบวก พบว่า ชาวบ้านทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุนและมีบุคคลจากหน่วยงานของภาครัฐเข้าร่วมในการจัดตั้งกองทุนไม่ว่าจะเป็น พัฒนาการ ปลัด อ.บ.ค. ผู้ใหญ่บ้าน และบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีกองทุนอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านมาก่อนแล้วที่จะมีกองทุนหมู่บ้าน เช่นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มน้ำประปา

5.2.2 ปัจจัยด้านลบ

1. มีการไม่สนับสนุนในการจัดตั้งกองทุน

2. ชาวบ้านบางคนไม่เห็นด้วยกับการปล่อยเงินกู้โดยบางคนก็ได้

จำนวนไม่เท่าเทียมกับของสมาชิกแต่ละคน

3. สมาชิกกู้เงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของกองทุน บางคนก็นำเงินไปเล่นการพนัน กินเหล้า และไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบกองทุนอย่างเคร่งครัด

5.3 การเกิดองค์การเครือข่ายของการเรียนรู้

1. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของสมาชิกกองทุน ที่ประกอบอาชีพคล้ายกันเพื่อเป็นการนำความรู้ที่แลกเปลี่ยนกันมาพัฒนาอาชีพของตนเองให้ได้ผลการดำเนินงานที่ดี

2. มีหน่วยงานจากภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของชาวบ้านเข้ามาให้ความรู้คำแนะนำ หรือช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นให้กับสมาชิก

5.4 ความเข้มแข็งของชุมชน

5.4.1 ความเข้มแข็งของชุมชนตามที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด พบว่า

1. คนในชุมชนเกิดความสามัคคี มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความซื่อสัตย์สุจริต ชาวบ้านบ้านต้องไม่เป็นหนี้

2. ความพร้อมในเรื่องของกองทุนต่าง ๆ ในหมู่บ้าน มีเงินหมุนเวียนในหมู่บ้าน

3. มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นกับสมาชิก

4. ชาวบ้านมีอาชีพที่มั่นคง สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้

5. มีผู้นำที่มีความเข้มแข็งและยุติธรรม

6. มีการหาความรู้เพิ่มเติม

7. มีการช่วยเหลือเด็ก สตรี และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

8. มีการตั้งกลุ่มองค์กร

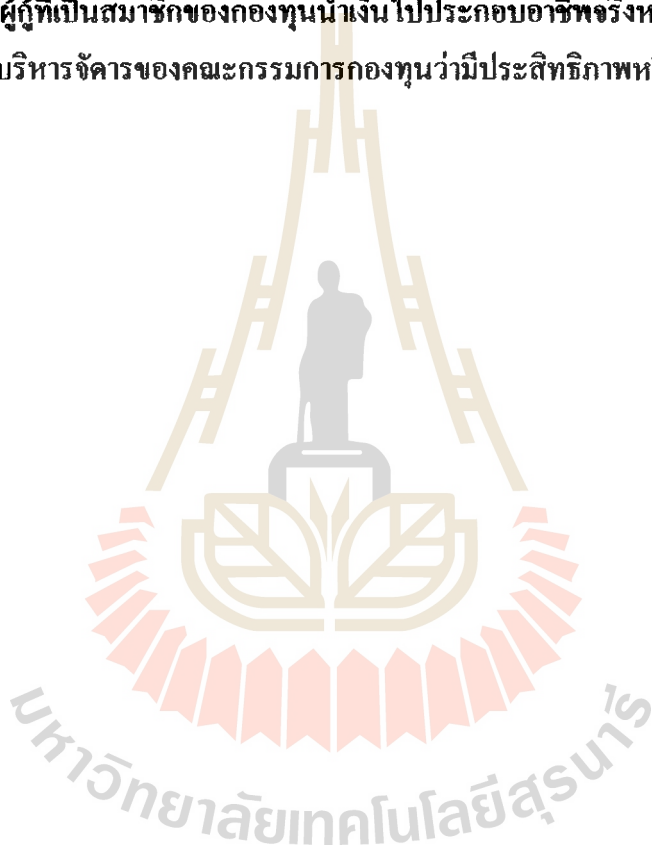
9. ในหมู่บ้านไม่มีการแพร่ของยาเสพติด ครอบครัวในชุมชนมีความอบอุ่น

10. มีแผนงานชุมชนโดยสมาชิก

5.4.2 ความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนะของประชาชนในท้องถิ่น พบว่า

ชาวบ้านในชุมชนส่วนใหญ่จะมีความสามัคคีกันร่วมมือร่วมใจกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน เห็นความสำคัญของการอยู่ร่วมกันและตั้งกลุ่มองค์กรเพื่อพัฒนาหมู่บ้านเพื่อเป็นสร้างประโยชน์ให้แก่ชุมชนของตนเอง และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชาวบ้าน โดยไม่ต้องพึ่งพาใคร

ดังนั้นข้อมูลของบทที่ 4 นี้ เป็นผลของการติดตามการประเมิน โครงการของกองทุนหมู่บ้านว่าตั้งแต่การดำเนินงานมา 1ปี ได้ผลมากน้อยเพียงใดเกิดประโยชน์อย่างไรแก่ชาวบ้าน และหมู่บ้านบ้าง ผู้ที่เป็นสมาชิกของกองทุนนำเงินไปประกอบอาชีพจริงหรือเปล่าและเพื่อเป็นการประเมินการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุนว่ามีประสิทธิภาพหรือไม่

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

เป็นการสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ของเนื้อหาสารนิพนธ์ ทั้ง 4 บทซึ่งเป็นการสรุปเนื้อหาโดยรวมของทุกบท ที่เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยมีสาระสำคัญแบ่งออกเป็น 2 ข้อดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 สรุป อภิปรายผล

1.1 สรุป

1.2 อภิปรายผล

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 สรุป อภิปรายผล

1. สรุป

จากการติดตามผลการประเมิน โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านลำทองหลวง หมู่ที่ 7 ต. ปากช่อง อ. ปากช่อง จ. นครราชสีมา สรุปได้ดังต่อไปนี้

1.1 วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

1. ต้องการศึกษาระบบการจัดการบริหารกองทุนหมู่บ้านลำทองหลวงว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด
2. เพื่อเก็บข้อมูลบริบทชุมชนและประเมินสถานการณ์กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
3. เพื่อเป็นการส่งเสริมนโยบายกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาทให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น

การที่ได้มีบัณฑิตกองทุนหมู่บ้านเข้ามาศึกษากระบวนการบริหารจัดการกองทุนว่าความสำเร็จมากน้อยเพียงใด สถานการณ์ของกองทุนในปัจจุบันนี้เป็นอย่างไรบ้าง ช่วยเหลือชาวบ้านได้มากน้อยเพียงใด และเพื่อเป็นการส่งเสริมนโยบายกองทุนหมู่บ้านที่รัฐบาลได้จัดนำมาให้ประชาชน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจในหมู่บ้านและชุมชนให้ชาวบ้านมีการสร้างงาน สร้างรายได้ มีอาชีพที่มั่นคง คนในชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้

1.2 วิธีการดำเนินการ

วิธีการดำเนินการที่ใช้ในการประเมินสถานการณ์กองทุนหมู่บ้าน ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกต การสำรวจ จากชาวบ้าน และกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ที่มีในหมู่บ้าน และจากบร. ทั้ง 12 บร. จากหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ที่ลงข่าวสารและความเคลื่อนไหวของกองทุนหมู่บ้านเพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบข้อมูลข่าวสารของกองทุน

ในการประเมินผลโครงการกองทุนหมู่บ้านลำทองหลวง หมู่ที่ 7 ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ผู้ทำสารนิพนธ์มีวิธีติดตามประเมินผลโครงการดังนี้คือ

- 1.1 เก็บข้อมูลของหมู่บ้านลำทองหลวงได้โดยตรงจากบริบทชุมชนในหมู่บ้านลำทองหลวงโดยการสัมภาษณ์ ใช้แบบสำรวจ บร.1-บร.12
- 1.2 เก็บจากข้อมูลที่เคยมีผู้รวบรวมไว้แล้ว โดยหาข้อมูลจากหน่วยงานราชการของอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา สถานศึกษา และวารสาร
- 1.3 ศึกษาเปรียบเทียบ วัตถุประสงค์ เป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 1.4 ใช้ชีพชีโอมเคลวิเคราะห์กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และกำหนดตัวบ่งชี้ ตลอดจนตัวแปรที่จะทำการเก็บข้อมูล
- 1.5 นำข้อมูลที่ได้มาประมวลสังเคราะห์ข้อมูล
- 1.6 ลงมือเขียน บทที่ 1, 2, 3, 4, 5, บรรณานุกรม และภาคผนวก

1.3 ผลการดำเนินการ

ผลการดำเนินการกองทุนหมู่บ้านนั้น คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านได้ปล่อยเงินให้ชาวบ้านได้กู้ยืมเพื่อไปประกอบอาชีพ และเพื่อเป็นการนำเงินบางส่วนมาพัฒนาหมู่บ้าน ชาวบ้านได้นำเงินไปประกอบอาชีพต่าง ๆ เช่น ทำไร่ข้าวโพด เลี้ยงวัวนม เลี้ยงหมู ค้าขาย เป็นต้น โดยมีปัจจัยนำเข้าดังต่อไปนี้ คือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เงิน 1 ล้านบาท นโยบายของรัฐบาล สมาชิกกองทุน ทุนสะสมของหมู่บ้าน หนี้ยทุนนอกระบบ ประสบการณ์ของผู้กู้ อาชีพหลักและรายได้ของครอบครัว กิจกรรมที่ผู้กู้นำเงินไปลงทุน การดูแลรักษาผลผลิต

กองทุนหมู่บ้านลำทองหลวงเป็นนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งช่วยเหลือประชาชนในหมู่บ้านให้มีการพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่าย และช่วยบรรเทาเหตุฉุกเฉิน เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคม นำไปสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน อีกทั้งเป็นการ

กระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศให้ดีขึ้น โดยที่รัฐบาลได้ให้เงินกองทุนหมู่บ้านลำทองกลาง จำนวน 1 ล้านบาท โดยได้มีปล่อยเงินให้กับสมาชิกกองทุนหมู่บ้านกู้ คัดดอกเบี้ยร้อยละ 8 ต่อปี ทางคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจะเป็นผู้พิจารณาสมาชิกโดยผู้กู้ต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่บ้านลำทองกลาง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน มีเงินฝากสัจจะในหมู่บ้าน มีความอดทน เสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วม สมาชิกผู้กู้จะต้องจัดทำโครงการเพื่อขอกู้เงินกองทุนหมู่บ้าน จากคณะกรรมการกองทุน โดยระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมและโครงการที่สมาชิกผู้ขอกู้เงินกองทุนหมู่บ้านจะต้องเป็นโครงการที่สามารถดำเนินการได้จริง กำหนดวงเงินในการกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านรายละไม่เกิน 20,000 บาท และระยะเวลาในการชำระคืนเงินกู้ไม่เกิน 1 ปี พร้อมคอกเบี้ย กองทุนหมู่บ้านโป่งประทุมได้ปล่อยเงินกู้ให้สมาชิกไปจำนวน 88 ราย โดยสมาชิกกองทุนหมู่บ้านไปประกอบอาชีพทางด้านเกษตร ค้าขาย งานด้านการบริการ ด้านอุตสาหกรรมในครัวเรือน และกู้ฉุกเฉิน ได้ปล่อยเงินกู้ไปรวมจำนวนเงินทั้งสิ้น 948,000 บาท มีเงินเหลืออยู่ในบัญชีจำนวนทั้งสิ้น 52,000 บาท หมู่บ้านลำทองกลางจะมีเงินสะสมฝากกันเป็นประจำทุนเดือนของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านเรียกว่าเงินฝากสัจจะ โดยมีเงินอยู่ในบัญชีอยู่จำนวนทั้งสิ้น 94,000 บาท

ข้าพเจ้าคิดว่ากองทุนหมู่บ้านลำทองกลาง หมู่ที่ 7 ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เป็นชุมชนที่เข้มแข็ง เพราะว่าประชาชนในหมู่บ้านมีความสามัคคี ร่วมคิด ร่วมทำ ติดตามตรวจสอบร่วมกันและรับผลประโยชน์ร่วมกันอย่างเป็นธรรม กองทุนหมู่บ้านลำทองกลางยังสามารถนำดอกผลที่เกิดจากกองทุนหมู่บ้านมาช่วยพัฒนาหมู่บ้านของตนเอง และยังเป็น การเสริมสร้างให้ประชาชนในหมู่บ้านลำทองกลาง เป็นผู้กำหนดอนาคตและจัดการกองทุนหมู่บ้านด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง มีการเกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านของตนเอง เพื่อความเป็นอยู่อย่างยั่งยืน

2. อภิปรายผล

2.1 การบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านลำทองกลาง

การประเมินสถานการณ์กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หมู่บ้านลำทองกลางว่า พบว่า ตั้งแต่ที่ได้มีกองทุนเกิดขึ้นในหมู่บ้านนั้น ชาวบ้านเกิดความร่วมมือร่วมใจกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้นมีการบริหารจัดการกองทุนอย่างมีระบบเพื่อผลประโยชน์ของกองทุนที่มีโอกาสจะ ได้เงินเพิ่ม ถ้าการบริหารกองทุนนั้นมีการจัดการและบริหารงานที่ดี และโปร่งใสและยังช่วยให้หมู่

บ้านมีความเข้มแข็งชาวบ้านมีความกินคืออยู่ดี สามารถที่จะพึ่งพาตนเองได้ และได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐเข้ามาให้ความเข้าใจเพิ่มเติมแก่ชาวบ้านเกี่ยวกับเรื่องของกองทุนหมู่บ้าน มีการจัดเวทีประชาคมระดับตำบลขึ้น เพื่อได้ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ของกองทุนและประโยชน์ต่าง ๆ ที่ชาวบ้านได้รับจากการมีกองทุนหมู่บ้านเกิดขึ้น

2.2 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลด้านบวกและด้านลบ

1. ปัจจัยด้านบวก

1. ชาวบ้านทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และการกำหนดระเบียบกองทุนหมู่บ้าน
2. มีการรับฟังความคิดเห็นของคนในชุมชน
3. กองทุนหมู่บ้านช่วยให้เกิดการพัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในหมู่บ้าน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของคนในชุมชนทางด้านการทำอาชีพต่าง ๆ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำซาก

2. ปัจจัยด้านลบ

1. ระยะเวลาการคืนเงิน 1 ปี อาจน้อยเกินไปสำหรับผู้กู้ที่กู้เงินไปลงทุนทำอาชีพที่ต้องใช้ระยะเวลานานหลายเดือนถึงจะเห็นผลและนำสินค้าออกขายได้ เช่น เลี้ยงวัวนม ทำไร่ เป็นต้น
2. ชาวบ้านมหนี้สิน ซึ่งเป็นหนี้รายทุนนอกระบบ หนี้สินธนาคาร (ธ.ก.ส.) หนี้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หนี้กองทุนหมู่บ้าน ซึ่งระยะเวลาการชำระเงินจะใกล้เคียงกัน ทำให้เกิดปัญหาตามมาในหารชำระเงินคืน
3. ชาวบ้านขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารเงินที่ตนเองได้กู้ยืมมาลงทุน บางคนก็นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้าน

3. การเกิดองค์กรเครือข่ายการเรียนรู้

การเกิดองค์กรเครือข่ายการเรียนรู้ การมีกระบวนการพึ่งพาตนเอง โดยการเรียนรู้ และคิดริเริ่มเพื่อแก้ปัญหาของตนเองและหมู่บ้าน การสร้างศักยภาพของตนเองและการสร้างเศรษฐกิจแบบพอเพียง

4. ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชนพื้นที่เป้าหมาย

การให้ความร่วมมือในการจัดประชุมเวทีชาวบ้านให้ความสนใจดี กรรมการจัดหาเงินมาให้หมู่บ้านเพื่อพัฒนาอาชีพ พัฒนาคนในหมู่บ้านให้เจริญ มีเงินหมุนเวียนในหมู่บ้าน ชาว

บ้านไม่เป็นหนี้และมีอาชีพที่แน่นอน การทำโครงการได้ผลกำไรมีผลตอบแทนที่ไม่ขาดทุน ชาวบ้านมีความคิดได้ทำเองได้ มีการบริหารที่ดีของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งตัวชี้วัดความเข้มแข็งเหล่านี้เป็นการสัมภาษณ์ จากชาวบ้านในหมู่บ้าน ซึ่งแตกต่างจากในบร. 2

5.ผลโดยตรงและผลกระทบต่าง ๆ คือ

ผลโดยตรง (Immediate Resit) ชาวบ้านไม่เป็นหนี้รายทุนนอกระบบซึ่งคิดอัตราดอกเบี้ยแพงกว่าเงินกองทุน สามารถนำเงินไปลงทุนประกอบอาชีพของตนเองมีรายได้เลี้ยงครอบครัว

5.1ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact) สมาชิกกู้เงินไปประกอบอาชีพทำให้หมู่บ้านเกิดความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้

5.2ผลกระทบโดยอ้อม (Indirect Impact) ชาวบ้านรู้จักการบริหารเงินของตนที่ได้มาโดยการใช้เงินให้เกิดประโยชน์ เพื่อสามารถนำเงินมาคืนกองทุนได้ตามกำหนดเวลา

3. ข้อเสนอแนะ

3.1ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน

1. ในการจัดทำระเบียบควรที่จะพิจารณาให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในหมู่บ้าน
2. ในการจัดทำระเบียบที่คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนกำหนดขึ้นมาเป็นหลัก

3.2 ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

- 1.ควรที่จะมีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานของรัฐเข้ามามีบทบาทในการให้คำแนะนำให้คำปรึกษาในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน
- 2.ควรมีการจัดฝึกอบรมให้แก่คณะกรรมการในเรื่องการทำบัญชีกองทุนเพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ ความเข้าใจและชำนาญในการทำบัญชีโดยไม่มีปัญหาและอุปสรรค

3.3ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำเงินกู้ไปพัฒนากิจการอาชีพของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

- 1.สมาชิกกองทุนควรที่จะนำเงินกู้ไปประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว ซึ่งส่วนใหญ่สมาชิกจะนำเงินไปประกอบอาชีพหลัก
- 2.ในการเขียนโครงการควรระบุวัตถุประสงค์ ให้ชัดเจน และนำเงินที่กู้มาไปดำเนินการตามโครงการที่ขอกู้

3.4ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีบัญชีกองทุนเข้าไปในหมู่บ้าน

1.บัณฑิตควรให้คำแนะนำในด้านการบริหารและการดำเนินงานของกองทุน

2.บัณฑิตควรช่วยแนะนำสมาชิกใช้เงินที่กู้ยืมจากกองทุนให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้
ไม่ควรนำเงินไปใช้ด้านอื่นที่ก่อให้เกิดรายได้และผลผลิตต่ำ เมื่อถึงเวลาชำระหนี้สามารถที่จะชำระ
หนี้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนด

3.5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าหรือการวิจัยต่อไป

1.ควรมีการศึกษาต่อในเรื่องของการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านตลอด เพื่อผลประโยชน์ที่มี
ในอนาคต

2.ควรมีการทำวิจัยต่อในเรื่องของการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในชุมชนของหมู่บ้านเอง
โดยที่ไม่มีบัณฑิตกองทุนมาสร้างเครือข่ายองค์กรการเรียนรู้
สรุป

หมู่บ้านลำทองกลาง หมู่ที่ 7 ต. ปากช่อง อ. ปากช่อง จ. นครราชสีมา ได้รับการอนุมัติ
เงินกองทุน 1 ล้านบาท เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2544 และคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านได้นำเงิน
กองทุน 1 ล้านบาท ไปฝากกับธนาคารออมสินสาขาปากช่อง ชื่อบัญชี กองทุนหมู่บ้านลำทองกลาง
หมู่ที่ 7 บัญชีเลขที่ 06-4303-20-081376-3 และให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านฝากเงินคนละ 100 บาท
เพื่อเป็นเงินหุ้นกองทุนบัญชีเลขที่ 06-4303-20-081086-4 และได้นำเงินมาปล่อยกู้ให้กับชาวบ้าน
ที่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2544 โดยมีจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น 125 ราย และ
ได้ปล่อยให้กู้เงินไปทั้งสิ้น 88 รายโดยการชำระคืนจะให้ส่งเป็นรายปี โดยสมาชิกได้นำเงินไป
ประกอบอาชีพและนำเงินไปลงทุนเพิ่มเติม เงินกองทุนหมู่บ้านจึงเป็นประโยชน์อย่างมากต่อชาว
บ้าน ที่ส่วนใหญ่ของประเทศมีฐานะยากจนและมีอาชีพเกษตรกรรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานมาตรฐานการศึกษา. (2545). ชุดวิชาการประเมินเพื่อพัฒนา. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ
- กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานมาตรฐานการศึกษา. (2545). ชุดวิชาวิจัยชุมชน. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานมาตรฐานการศึกษา. (2545). ชุดวิชานวัตกรรม. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- คณะกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอ. (2544). ยุทธศาสตร์กองทุนหมู่บ้านยั่งยืน. นครราชสีมา: ดีพร้อม.
- เขวटी ราชัญกุลวิบูลย์ศรี. (2542). การประเมินโครงการแนวคิดแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). รวบรวมบทความทางการประเมินโครงการ (หน้า 221 – 234). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. (2544). ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ: สหพัฒนาการพิมพ์.
- สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. (2544). คู่มือประชาชนเพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. กรุงเทพฯ: ศุภสภาลาดพร้าว.
- (ออนไลน์) ได้จาก : <http://www.moi.go.th/i> <http://www.cdd.moi.go.th/may151.htm>
- (ออนไลน์) ได้จาก : <http://www.ScB.Co.th> http://www.gototfb.com/pdf/FinancialStatement/TFB2001_Thai.pdf